

STICHTING VOLARE
SPECIAAL
VOOR ONDERWIJS

JAARVERSLAG 2023

INHOUDSOPGAVE

Bestuursverslag	3
Voorwoord	3
Profiel	5
Verantwoording van het beleid	14
Onderwijs & Kwaliteit	14
Personeel & Professionalisering	33
Huisvesting & Facilitaire zaken	37
Financieel beleid	39
Continuïteitsparagraaf	42
Jaarrekening	47
INTERN toezicht	50
UITVOERING toezicht	51
Werkgeversfunctie en toepassing Code Goed bestuur	51
Continuïteitsparagraaf	53
Geconsolideerde jaarrekening	56
Bijlage: Controleverklaring	

VOORWOORD

Voor u ligt het bestuursverslag van stichting Volare. Samen met de jaarrekening vormt dit het jaarverslag 2023. Het verslag waarmee het bevoegd gezag interne en externe belanghebbenden informeert over het gevoerde en voorgenomen beleid en de gang van zaken bij de instelling, de uitkomsten van het gevoerde beleid in het jaar waarover verslag wordt gedaan alsmede de aanwending van middelen in dat jaar en verantwoording aflegt overeenkomstig de gestelde wettelijke eisen.

Het jaar 2023 was een bijzonder jaar waar we met trots op terugkijken, omdat er hard en enthousiast gewerkt is aan het ontwerpen en introduceren van een nieuwe kwaliteitssystematiek. Dat de inspectie bij haar onderzoek de kwaliteit van alle scholen en van het bestuur als voldoende beoordeelt vinden wij belangrijk maar wij waren vooral blij dat de inspectie zich in haar toelichting lovend uitsprak over de doordachtheid en koersvastheid van het traject en de moed om fundamentele wijzigingen door te voeren. Het maakt ons trots op de directeuren die deze moed iedere dag hebben opgebracht en hun teams bij de hand hebben genomen in dit proces en het maakt ons trots op onze medewerkers die onversaagd en vasthoudend iedere keer weer een stap extra wilden zetten.

Het inspireert ons om door te gaan op de weg naar de professionele leergemeenschap die wij met elkaar willen worden.

In 2023 hebben we ook ons nieuwe Strategisch Beleidsplan opgesteld in een mooi proces waarin we in dialoog met ouders en andere stakeholders spraken over de kwaliteit van het onderwijs, de rol van het speciaal onderwijs binnen de ontwikkeling naar passend, meer inclusief onderwijs en de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs. Mooie gesprekken die ons richting geven, ons sterken in onze ambities en motiveren om iedere dag weer het best mogelijke te doen voor onze leerlingen.

Op het gebied van huisvesting bouwden we in 2023 in Epe voort op de fundamenten die in 2022 in het Integraal Huisvestingsplan waren gelegd.

Met onze beoogde partners, twee basisscholen, kinderopvang en CJG, is onder leiding van Job van Velsen gewerkt aan de inhoudelijke vormgeving van het te bouwen Kind Centrum. Met de gemeente is het locatieonderzoek gestart.

In Harderwijk en Nunspeet willen we samen met het bestuur van EduCare de ontwikkelingen zo gelijk als mogelijk met elkaar op laten lopen. Een opgave die niet gemakkelijk is omdat de startpositie in beide gemeenten erg verschillend is. In Harderwijk is inmiddels een voorkeurslocatie voor een te bouwen IKEC bekend geworden maar in Nunspeet kan hierover nog geen uitspraak gedaan worden. Eerst zal hier duidelijk moeten worden welke gevolgen de 'overstap' van 70% van de Verschoorschool leerlingen van Nunspeet naar Harderwijk heeft voor het Junior College. Hoe wordt dit vertaald naar het vastgestelde IHP?

Andersom zal de gemeente Harderwijk nog moeten instemmen met een vestiging van het SO van de Verschoorschool en zal OOGO gevoerd moeten worden over opname in het IHP. Belangrijke stappen maar zowel de gemeentebesturen als de schoolbesturen staan positief in deze ontwikkeling.

Voor de VSO groepen die gevestigd zijn in het Morgen College is verhuizing naar een nieuwe locatie het dichtst bij. Met het bouwrijp maken van de beoogde locatie voor nieuwbouw is een start gemaakt en de verwachting is dat in 2025-2026 de nieuwe locatie betrokken gaat worden.

In 2023 werd steeds duidelijker dat de impact van de Corona-maatregelen groot is geweest voor kinderen en jongeren. Dit geldt voor ontstane leerachterstanden maar meer nog voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de jeugd. Wij maken ons hier grote zorgen over. Mede gesteund door de middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs konden we gericht werken aan het terugdringen van de gevolgen maar beperkte beschikbaarheid van gekwalificeerde medewerkers leidde ertoe dat optimale inzet niet altijd mogelijk was.

Het inmiddels langdurige tekort aan medewerkers leidt bij elke melding van ziekte, of uitval om andere redenen, steeds vaker tot een acuut bezettingsprobleem. Lesuitval is ook op onze scholen helaas een realiteit geworden. De door de overheid ingezette maatregelen op het gebied van 'arbeidsmarktbeleid' blijken niet effectief en onvoldoende.

Op het niveau van Volare werken wij, middels het scholen van leraarondersteuners en zij-instromers, hard aan het terugdringen van de tekorten. Met vier als leraar afgestudeerde interne kandidaten was dit het afgelopen jaar behoorlijk succesvol, maar wij realiseren ons dat dit waarschijnlijk niet voldoende is.

In dit jaarverslag besteden we aandacht aan de opbrengsten en resultaten die we het afgelopen jaar hebben gerealiseerd. Met dit verslag legt het bestuur verantwoording af aan de leden van de gemeenschappelijk medezeggenschapsraad, ouders en personeelsleden in dienst van de organisatie en aan de bekostigende instelling, het Ministerie van OCW. Dit jaarverslag wordt eveneens toegezonden aan het bestuur van de samenwerkingsverbanden, de daarbij aangesloten schoolbesturen, de gemeenten in de regio en de met Volare samenwerkende zorginstellingen. Het bestuur nodigt hen allen uit om met haar de dialoog te voeren over de wijze waarop Volare samen met hen invulling geeft en kan geven aan haar maatschappelijke opdracht.

Ton Harms

Directeur-bestuurder

MISSIE, VISIE EN KERNACTIVITEITEN

Hier staan wij voor:

“Wij leiden kinderen, met complexe vragen op het gebied van leren en gedrag, op voor succes in het vervolgonderwijs en een zelfstandige plaats in de samenleving”.

Onderwijsachterstanden

Leerlingen worden naar onze scholen verwezen omdat zij speciale onderwijsbehoeften hebben. Het kan zijn dat zij achterstanden hebben ten opzichte van hun leeftijdsgenoten in het kader van leeropbrengsten. Ook hebben zij vaak andere ondersteuningsbehoeften die liggen op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling of gedrag.

We zijn er onvoorwaardelijk voor onze leerlingen. We hebben vertrouwen in hun toekomst en in hun mogelijkheden om hun talenten te ontwikkelen. Samen werken we aan hun toekomst waarin zij een vervolgopleiding doen die past bij hun niveau en mogelijkheden. We geven daarbij niet op als het lastig of 'pittig' wordt. Daarom zijn dit onze kernwaarden:

▪ **Toekomstgericht**

Ieder kind is uniek en heeft een toekomst voor zich. Vanuit een positief mensbeeld werken we oplossingsgericht. Hierdoor kunnen kinderen een positief zelfbeeld ontwikkelen en met zelfvertrouwen bouwen aan een toekomst.

▪ **In verbinding**

Kinderen groeien op in een complexe wereld waarin thuis, school, vrije tijd, vrienden, leefomgeving, social media en hun persoonlijke geschiedenis, allemaal met elkaar verbonden zijn en elkaar beïnvloeden. Met ouders en de professionals van onze netwerkpartners ondersteunen wij kinderen in hun steeds meer gepersonaliseerde, brede ontwikkeling. Met als doel een betekenisvol bestaan voor ieder kind.

▪ **Onvoorwaardelijk**

We respecteren elke leerling zoals hij is.

Ieder kind wil 'erbij horen', deel uitmaken van een gemeenschap. In onze scholen betekent dit dat wij zorgen voor een veilig klimaat waarin wij elkaar vertrouwen en stimuleren.

Wat daar wat ons betreft niet bij hoort: leerlingen buitensluiten: We blijven altijd in verbinding met kinderen. Wat er ook gebeurt, geen leerling wordt 'ontkoppeld'.

▪ **Met vertrouwen**

Bij Volare denken wij in kansen en mogelijkheden, niet in belemmeringen. Wij hebben vertrouwen in de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen, in elkaar en in ouders.

Samen met ouders/verzorgers bepalen wij het juiste ontwikkelingsperspectief van een kind en stemmen daar ons onderwijs en onze begeleiding op af. Die positieve blik houdt ook in: altijd weer een nieuwe kans. Zo investeren wij in het groeien van talent.

Onze visie op Onderwijs

Onderwijs en daarmee de manier waarop wij zicht houden op de onderwijskwaliteit moet een brede focus hebben. Kinderen moeten in staat worden gesteld kennis en vaardigheden te verwerven, zich te leren verhouden tot anderen en met anderen leren samenwerken en zij moeten leren hoe ze een plek kunnen verwerven in de samenleving waarbij ze zich bewust zijn van normen en waarden; die van henzelf en die van de ander. Als onderwijsorganisatie moeten wij de ontwikkelingen in de samenleving op waarde weten te schatten en deze op passende wijze integreren in ons onderwijs.

De leerkracht is degene die het dichtst bij de leerling staat en die daarmee automatisch een zeer belangrijke rol heeft in het realiseren van goede onderwijskwaliteit. Zij of hij is immers de persoon die weet hoe nieuwe kennis en vaardigheden op een passende manier aan de leerlingen kunnen worden overgedragen. De leerkracht zet zijn leerling centraal in de manier waarop hij kijkt naar en spreekt over onderwijskwaliteit.

Bij stichting Volare vormt de leerkracht de belangrijkste factor voor de kwaliteit van het onderwijs, zodat onze leerlingen het beste onderwijs kunnen verwachten. De leerkracht staat dagelijks voor de klas en bereikt de leerlingen. Dat betekent dat er geïnvesteerd wordt in afstemming en vakmanschap.

1) Onderwijs

We geven onderwijs vanuit hoge verwachtingen aan alle leerlingen. Op onze scholen hebben leerlingen recht op toegang tot het beste onderwijs en op onderwijs dat aansluit bij hun mogelijkheden. In het aanbod ligt de nadruk op het verwerven en toepassen van kennis. Leerkrachten kennen de leerlijnen en gebruiken de methode als leidraad.

2) Kennis

Het aanbieden van kwalitatief hoogwaardig onderwijs biedt eerlijke kansen aan alle leerlingen ongeacht achtergrond. Nieuwe kennis wordt verworven door deze aan al aanwezige kennis van de leerling te koppelen. De leerkracht is hierbij bepalend en begeleidt het verwerven van nieuwe kennis.

Leerlingen worden veelvuldig gecontroleerd op begrip om te voorkomen dat zij hiaten ontwikkelen ten opzichte van het aanbod.

3) Instructie

Omdat leerkrachten het verschil kunnen maken met een sterke gestructureerde instructie wordt gebruik gemaakt van bewezen effectieve didactische strategieën. Daarvoor bieden wij kaders waaraan een kwalitatief goede les moet voldoen. Onze lesinhouden zijn altijd gekoppeld aan doelen, zodat er doelgericht les wordt gegeven.

4) Feedback

Leerkrachten voorzien leerlingen van directe feedback om hen op succeservaringen te wijzen of ze richting succeservaringen te leiden. Feedback is gericht op het versterken van het zelfvertrouwen en het bevorderen van welbevinden.

5) Klimaat

In de school heerst een rustig en op leren gericht klimaat. Dit wordt bereikt doordat we heldere, eenduidige regels en routines hanteren binnen de school. Dit is voorwaardelijk om te kunnen werken aan een zo'n optimaal mogelijke relatie.

6) Professionaliteit

Op de scholen werken betrokken professionals samen aan kwalitatief hoogwaardig onderwijs voor alle leerlingen. Wij analyseren de onderwijsresultaten met als doel het onderwijs continue te verbeteren. Wij investeren veel in de professionalisering van de team d.m.v. scholing.

STRATEGISCH BELEIDSPLAN

In 2023 werd vanuit de evaluatie van het SBP 2019-2023 het nieuwe SBP 2024-2027 opgesteld.

Belangrijke actiepunten voor de komende 4 jaar zijn:

- Niet vrijblijvende samenwerking van het gespecialiseerd onderwijs in de regio (Volare en EduCare) en daarbij, binnen de contouren van 'passend, meer inclusief, onderwijs', waarbij wij willen komen tot:
 - Realisatie van drie zogenaamde IKEC's, in Harderwijk, Nunspeet en Epe;
 - Integrale samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp;
 - Structurele voorziening voor leerlingen met zeer intensieve ondersteuningsbehoeften (koestergroepen) en observatievragen (ondersteuningsgroepen);
 - Expertisefunctie voor het PO en VO in de regio.
- Borging van de kwaliteit van het onderwijs en uitvoering kwaliteitscyclus op school en bestuursniveau;
- Ontwikkeling naar de professionele leergemeenschap.

TOEGANKELIJKHEID

Volare is een stichting voor bijzonder (voortgezet) speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs, op algemene grondslag. Leerlingen van alle levensbeschouwingen worden toegelaten. Respect voor de andersdenkende is een grondgedachte.

TOELATING

Voor plaatsing in het speciaal onderwijs is wettelijk een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) vereist. Alleen schoolbesturen kunnen bij het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring aanvragen. Het samenwerkingsverband gaat over tot het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring indien:

- Sprake is van een zorgvuldige en compleet gedocumenteerde procedure, waaruit duidelijk blijkt dat er sprake is van een handelingsgerichte aanpak, waarbij ouders in een vroegtijdig stadium zijn betrokken;
- Het afgesproken 'groeidocument' (document waarin de school vastlegt welke ondersteuning zij aan een leerling geeft) volledig is en een juist beeld van de gevolgde procedure geeft;
- Ouders, de school van herkomst en de school voor speciaal onderwijs instemmen met de aanvraag en deze hebben ondertekend.

Wanneer een TLV is afgegeven kunnen ouders hun kind bij de school van hun keuze aanmelden.

Na aanmelding van hun kind bij de Van der Reijdschool of de Verschoorschool worden ouders uitgenodigd door de Commissie van Begeleiding (CvB) van de betreffende school.

Met ouders worden de bevindingen uit de toelaatbaarheidsverklaring besproken, handelingsadviezen geformuleerd en een 'ontwikkelingsperspectief plan' (OPP) opgesteld.

Dit plan wordt twee keer per jaar geëvalueerd en bijgesteld. In dit document is het OPP van de leerling opgenomen. Het document wordt door ouders en schoolleiding ondertekend. Op een met ouders vastgestelde datum vindt een evaluatie plaats waarvoor ouders worden uitgenodigd.

ORGANISATIE VAN VOLARE:

Contactgegevens	
Naam	Stichting Volare
Bestuursnummer	62129
Adres	Groenelaantje 40, 8072 DD Nunspeet
Telefoonnummer	0341-253052
E-mail	info@volare-onderwijs.nl
Website	ww.volare-onderwijs.nl

SCHOLEN

Naam school	Website school
Verschoorschool	www.verschoorschool.nl
Van der Reijdenschool	www.vanderreijdenschool.nl

BESTUUR

Volare wordt bestuurd volgens het zogenaamde 'one-tier' model. Het algemeen bestuur bestaat uit een toezichthoudend deel en uit een uitvoerend deel. Het toezichthoudend deel van het bestuur heeft een 'directeur-bestuurder' benoemd als 'uitvoerend deel' van het bestuur. In haar rol van toezichthouder conformeert het bestuur zich aan de Code Goed Bestuur, zoals opgesteld door de PO-raad. Vanuit haar rol houdt het toezichthoudende deel van het bestuur toezicht op de uitvoerend directeur- bestuurder en is zij belast met het vaststellen van de begroting, het jaarverslag en het strategisch beleid. De toezichthoudende bestuursleden adviseren bovendien de directeur-bestuurder en fungeren als klankbord.

Samenstelling van het bestuur per 1 januari 2024:

Naam	Woonplaats	Functie	Nevenfuncties
Dhr. A. Harms	Nunspeet	Directeur- bestuurder	1. Lid bestuur SWV Leerlingenzorg, Harderwijk
Dhr. A. Messelink	Terwolde	Voorzitter	1. Rector Corderius College, Amersfoort 2. Voorzitter, Stichting Leergeld Amersfoort
Mevr. M. van Rheenen	Epe	Lid	1. Raad van Toezicht Cultuurplein N.O. Veluwe 2. Bestuurslid stichting Leergeld N.O. Veluwe 3. Bestuurslid Cultureel platform Epe 4. Bestuurslid Pleinmarkt Epe 5. Gouverneur Elect Rotary Nederland
Mevr. F. Blaauwendraad	Geldermalsen	Lid	1. Adviseur onderwijskwaliteit, Stichting Klasse 2. Directeur primair onderwijs, Stichting SKOR
Dhr. D. Mol	Putten	Penningmeester	1. Directeur-bestuurder Cocon Wonen 2. Directeur-bestuurder Stichting Ouderenhuisvesting Rotterdam 3. DGA Dick Mol Interim & Advies bv. 4. RvT-lid Stichting Liberein

Het toezicht van het bestuur richt zich op:

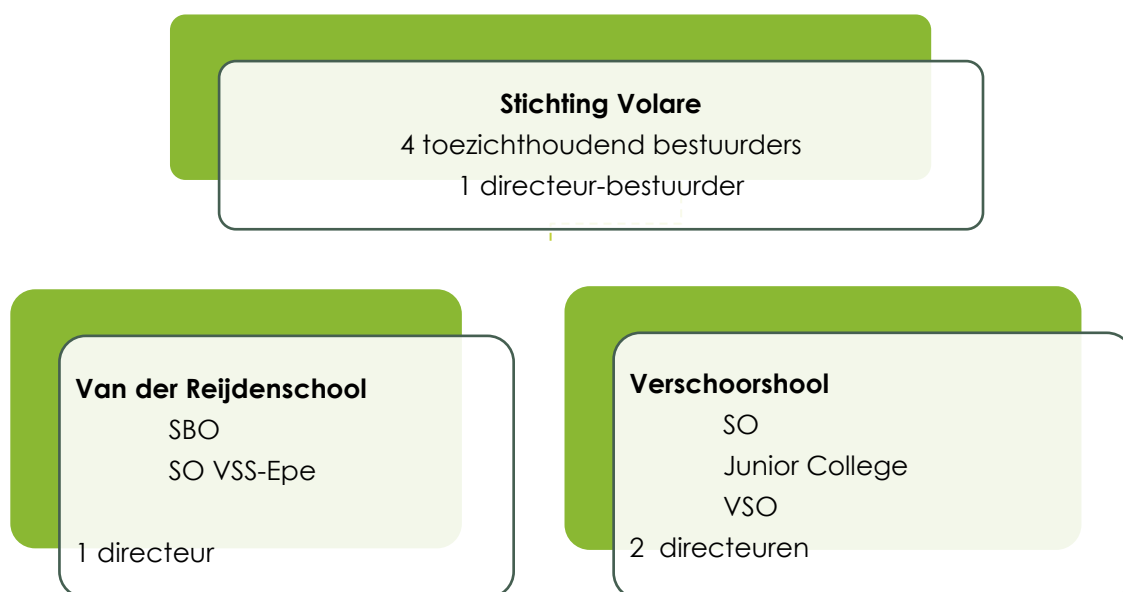
- realisatie van de doelstellingen en kwaliteitsbeleid;
- financiële planning en control proces;
- strategie en de risico's verbonden aan de instellingsactiviteiten;
- naleving van wet- en regelgeving, o.a. regels met betrekking tot bekostiging.

De toezichthoudende taak wordt ingevuld door:

- toezicht vooraf: goedkeuring van besluiten en voornemens van de directeur-bestuurder in materiële zin;
- toezicht achteraf: monitoren van het functioneren van de instelling en het functioneren van de directeur-bestuurder.

Jaarlijks evalueert het bestuur haar functioneren onder leiding van een extern deskundige.

ORGANISATIESTRUCTUUR

DE (GEMEENSCHAPPELIJKE) MEDEZEGGENSCHAP

De Van der Reijdenschool en de Verschoorshool hebben beiden een medezeggenschapsraad. Beide medezeggenschapsraden bestaan uit vier leden. Twee leden vanuit het personeel en twee leden vanuit de ouders. Gezamenlijk vormen deze acht leden de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van Volare.

Het eerste deel van het jaar was er veel informeel overleg en afstemming met de GMR over de voortgang van de herstelopdracht van de inspectie en heeft de GMR ook enkele keren met de onderwijsinspecteurs gesproken.

Naast de jaarlijks terugkerende beleidsdocumenten werden dit jaar ook het functiebouwwerk, met hierin de nieuwe functie leerlingbegeleider en kwaliteitscoördinator, de NPO begroting, de stageregeling, het strategisch beleidsplan 2024-2027 en de klokkenluidersregeling vastgesteld.

Al met al was 2023 een intensief jaar waarin het bestuur de meerwaarde mocht ervaren van een betrokken en actieve medezeggenschapsraad.

HORizontale dialOOG EN verbonden Partijen

Het bestuur spant zich in om regelmatig contact te onderhouden met haar belangrijkste belanghebbenden.

Organisatie of groep	Beknpte omschrijving van de (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Ouders	Op beide scholen is een zogenaamde klankbordgroep voor ouders ingericht die 1 keer per 6 weken met de directeur in gesprek gaat. Op verzoek is de directeur-bestuurder daarbij aanwezig. Beide scholen hebben een medezeggenschapsraad.
Leerlingen	Alle bestuurders zijn regelmatig in de scholen en voeren dan op informele wijze gesprekken met de leerlingen. In 2024 zal op de Van der Reijdenschool en op de Verschoorschool een leerlingen raad worden ingericht.
Medewerkers	Tijdens hun schoolbezoeken spreken de bestuursleden met medewerkers. Enerzijds doen zij dit vanuit een vooraf opgestelde agenda en anderzijds informeel. Daarnaast spreekt de intern toezichthouder minimaal 2 keer per jaar apart met de GMR leden.
Samenwerkingsverband	Het SBO en SO zijn aangesloten bij SWV voor primair onderwijs 'Zeeluwe'. Op lokaal niveau sluiten bestuur en directeuren aan bij het lokaal niveau overleg 'passend onderwijs'. Het VSO is aangesloten bij SWV voor voortgezet onderwijs, 'stichting Leerlingenzorg'. De directeur-bestuurder is bestuurslid van het SWV.
Gemeenten en andere schoolbesturen	Het bestuur neemt deel aan het bestuurlijk overleg (OOGO en LEA) in de 8 gemeenten binnen het samenwerkingsverband. Bestuur en/of directeuren maken deel uit van het overleg over samenwerking onderwijs en zorg in alle gemeenten van het SWV.
Stakeholders overleg	In maart 2023 heeft het bestuur een stakeholdersoverleg georganiseerd ter voorbereiding van het nieuwe strategisch beleidsplan.

KLachtenBEHANDELING

Voor situaties met betrekking tot ongewenst gedrag, seksuele intimidatie, pesten en discriminatie of klachten over de handelwijze van medewerkers van de stichting hebben de scholen een klachtenregeling. Het bestuur is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie. De stichting Geschillen Commissie Bijzonder Onderwijs (GCBO).

Op alle locaties zijn vertrouwenspersonen benoemd voor personeel en voor leerlingen en ouders. Op alle locaties is de klachtenprocedure, als onderdeel van het veiligheidsbeleid, met de schoolteams besproken.

Het jaarverslag van de interne vertrouwenspersonen wordt besproken binnen het bestuur en de GMR en opgenomen in de kwaliteitsbib.

1. Interne vertrouwenspersoon

In haar jaarverslag over het jaar 2023 geeft de Interne vertrouwenspersoon aan dat:

- Een melding is gedaan binnen de categorie 'veiligheid in de werksfeer'. De interne vertrouwenspersoon heeft een luisterend oor geboden en een begeleidingstraject is opgestart;
- De vertrouwenspersoon heeft in 2023 geen 'melders' bijgestaan om een klacht in te dienen;
- Geen meldingen van ongewenst gedrag zijn binnengekomen;
- Vanuit de externe vertrouwenspersoon geen signalen ontvangen over ongewenst gedrag of zorgelijke situaties of ontwikkelingen.

De interne vertrouwenspersoon heeft de volgende aanbevelingen:

- Organiseer een verkennend overleg tussen ARBO-medewerkers en vertrouwenspersonen;
- Informeer medewerkers en ouders bij herhaling over de rol en bereikbaarheid van de vertrouwenspersoon;

2. Externe vertrouwenspersoon

In haar jaarverslag over het jaar 2023 meldt de externe vertrouwenspersoon dat:

- Een medewerker en een ouder contact hebben opgenomen om te sparren;
- Een melding is gedaan van seksueel intimiderend gedrag van een leerling ten opzichte van een medeleerling. Door te schakelen met de directeur van de school en de ouders was het mogelijk om snel te de-escaleren. Dit naar tevredenheid van alle betrokkenen;
- Er veel tijd is besteed aan de voorlichting tijdens teambijeenkomsten;

De externe vertrouwenspersoon constateert dat de scholen van Volare een relatief veilige werkomgeving zijn. De bekendheid van de aan de scholen verbonden vertrouwenspersonen is toegenomen. Jaarlijks zal onder de teamleden de rol van de vertrouwenspersoon onder de aandacht worden gebracht.

JURIDISCHE STRUCTUUR

Onze organisatie draagt de naam stichting Volare. De statuten zijn voor het laatst gewijzigd bij notariële akte d.d. 10 maart 2022. De rechtspersoon is geregistreerd onder nummer 41035333 bij de Kamer van Koophandel.

De Stichting is een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid welke blijkt uit de statuten of reglementen, die zich het geven van onderwijs ten doel stelt zonder daarbij het maken van winst te beogen. Dit laatste behoort overigens tot de voorwaarden voor bekostiging/instandhouding van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

GOVERNANCE

1. Functiescheiding

Volgens de 'Code Goed Bestuur in het primair onderwijs' zijn organisaties voor primair onderwijs verplicht om de functies van bestuur en intern toezicht te scheiden. Volare heeft in een functionele functiescheiding voorzien door te kiezen voor een zogenaamd 'one-tier' model, waarbij de toeziende bestuurders (toezichthouders) gezamenlijk met de directeur-bestuurder het bestuur vormen. De toezichthouders en de directeur-bestuurder vergaderen gezamenlijk zodat beide in principe beschikken over dezelfde informatie en op de hoogte zijn van eventuele punten die aanleiding vormen voor overleg. Aan de directeur-bestuurder is het uitvoerende deel van de besluitvorming opgedragen. Aan de toezichthouders zijn de wettelijke toezichthoudende taken opgedragen, zoals het toezicht houden op de financiële gezondheid en de risicobeheersing en het houden van toezicht op de kwaliteit van het onderwijs, de uitvoering van het strategisch beleidsplan en of de belangen van onder meer leerlingen, hun ouders, leerkrachten en overige personeelsleden voldoende zijn gewaarborgd. Dit alles heeft het bestuur vastgesteld in haar toezichtkader.

2. Code Goed Bestuur

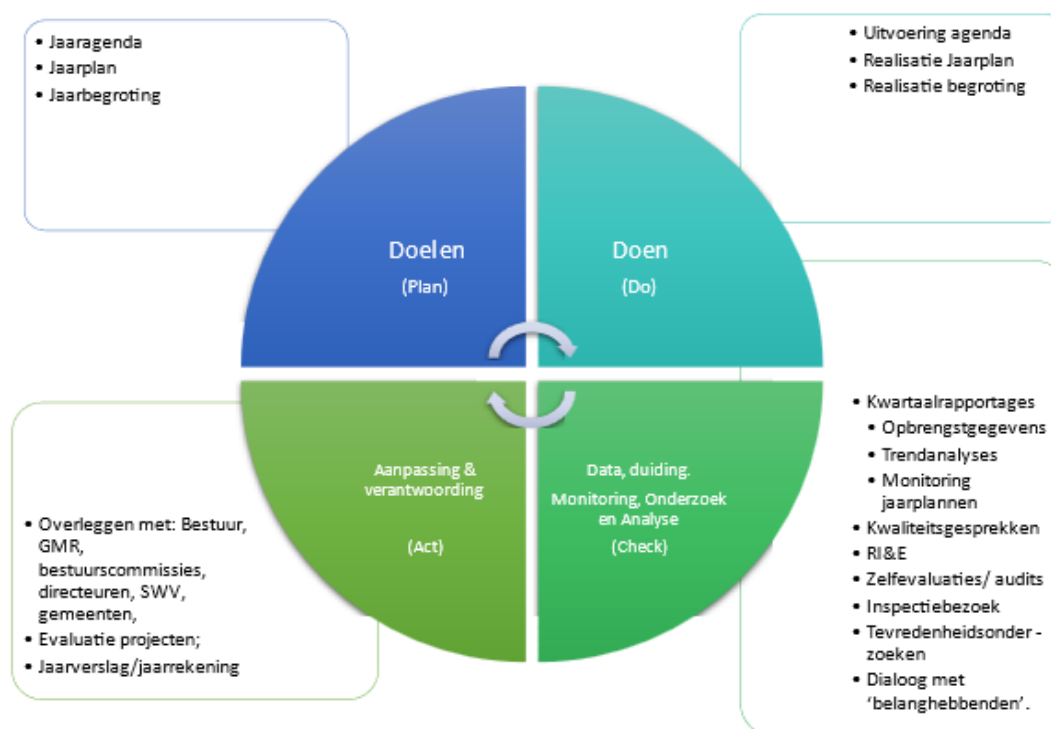
In de 'Code Goed Bestuur in het primair onderwijs' zijn basisprincipes vastgelegd rond professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. Het bestuur van Volare hanteert deze code en heeft daarbij gezorgd dat dit verankerd is in het managementstatuut.

ONDERWIJSKWALITEIT EN KWALITEITSZORG

Onderwijskwaliteit is een continu proces van samenwerking van alle betrokkenen bij het onderwijs.

Het bestuur van Volare organiseert en faciliteert het proces van samenwerking en dialoog tussen bestuur, directie, GMR en intern toezicht. De directeuren vormen de verbindende schakel met de onderwijspraktijk op de scholen. Dit alles gebeurt in een cyclisch proces.

Jaarcyclus

Vanuit de visie op onderwijs die geconcretiseerd wordt in een proces naar een 'professionele leergemeenschap' werkt Volare aan de kwaliteitscultuur en ontwikkelt zij haar 'kwaliteitssysteem'. Dit omvat alle activiteiten en maatregelen waarmee de leerkracht, het ondersteunend personeel, de school en de stichting hun onderwijskwaliteit bewaken en verbeteren.

- We zijn continu bezig met vernieuwing en verbetering van het onderwijs. We onderzoeken nieuwe inzichten en maken keuzes zonder onze focus op leren en onze doelstellingen uit het oog te verliezen.

- Wij zorgen ervoor dat alle kinderen effectief leren doordat leraren zich continu professionaliseren en datagericht werken, het management goed leiderschap toont, alle ouders op de hoogte zijn van de ontwikkeling van hun kind en de ontwikkeling van de school en we samenwerken met anderen/externen.
- We richten ons in ons onderwijs op drie gebieden: de cognitieve ontwikkeling, de persoonlijke ontwikkeling en de ontwikkeling als burger. Uit onderzoek weten we dat kennis bij alle drie de gebieden voorwaardelijk is. Met veel kennis kun je nog meer leren en ook vaardigheden gaan oefenen.
- Ieder kind ontvangt een goed aanbod en wordt begeleid naar eigen behoefte. We streven ernaar dat alle kinderen dit aanbod behalen en hebben daarbij hoge verwachtingen van onze kinderen. Differentiëren doen we door sommige kinderen meer tijd te geven om iets te leren, meer te oefenen en de mogelijkheid om meer/langere tijd daarbij ondersteund te worden (het samen te doen met de leraar). Daarnaast dagen we kinderen die de stof beheersen elke les voldoende uit.
- Ieder gremium moet actief nagaan welke de onderwijsbehoeften van de leerlingen zijn en het onderwijsleerproces hierop afstemmen.
- De individuele medewerkers, het team, en het bestuur dienen systematisch en in een cyclisch proces na te gaan hoe passend het onderwijs voor de leerlingen is en of gestelde doelen behaald zijn.
- Evalueren en reflecteren (data, duiden, doelen en doen) zijn van groot belang binnen onze kwaliteitszorg omdat we door te kijken naar wat wel en niet goed gaat ons onderwijs voortdurend afstemmen, passend bij de behoeften van de leerlingen. Een goede leerkracht, een goede school en een goed bestuur evalueren dus in een cyclisch proces en passen hier vervolgens hun handelen op aan.

Onze ambitie

Wij hebben hoge verwachtingen, van onze leerlingen en van onszelf. Onze ambitie is dan ook groot:

“Wij leiden kinderen, met complexe vragen op het gebied van leren en gedrag, op voor succes in het vervolgonderwijs en een zelfstandige plaats in de samenleving”.

Om dit te realiseren is de kwaliteit van het onderwijs van doorslaggevend belang. Volare werkt binnen een kwaliteitscyclus op het niveau van bestuur, school en groep. Op iedere school binnen de stichting geeft de directeur richting en leiding aan het proces van kwaliteitsontwikkeling. Als integraal verantwoordelijk onderwijskundig leider vertaalt de directeur het strategisch beleid naar het school-specifieke beleid en legt daarover verantwoording af aan het bestuur. De belangrijkste taak van orthopedagogen en de kwaliteitscoördinatoren is het ondersteunen en begeleiden van onderwijzend personeel bij het onderwijsproces.

Zicht op kwaliteit

Vanuit de bestuurlijke regie is het aan de directeuren om vanuit een focus op ontwikkeling leiding te geven aan de kwaliteitsontwikkeling op schoolniveau. Binnen het toezichthoudend deel van het bestuur is een commissie 'onderwijskwaliteit' ingericht die werkt vanuit een reglement en een jaarplan.

De professionele dialoog is middels een gesprekkencyclus verankerd in het professioneel statuut. Op alle niveaus/disciplines in de organisatie is kwaliteitsontwikkeling onderwerp van gesprek en via de gesprekkencyclus vindt tussen al deze niveaus voortdurend dialoog plaats.

Op alle scholen vindt maandelijks een zogenaamd kwaliteitsoverleg plaats waarbij leraren, kwaliteitscoördinatoren en orthopedagogen aanwezig zijn. De schoolplannen geven per kalenderjaar aan welke ontwikkelingen/ambities worden afgesproken en welke resultaten dienen te worden behaald. In de jaarplansystematiek, bij het opstellen van standaarden en normen en bij de borging in de kwaliteitsbibliotheek hanteren wij een van de inspectiekaders afgeleide ordening.

Verantwoording

Gestuurd vanuit de kwaliteitsagenda legt het bestuur in haar kwartaalrapportage verantwoording af aan de intern toezichthouder over de kwaliteit van het onderwijs, het financieel beleid, het personeelsbeleid, de huisvesting. Daarbij geeft het bestuur ieder kwartaal aan of en zo ja welke risico's zij ziet en welke maatregelen daarvoor zijn of worden genomen. Ter voorbereiding van deze rapportage vindt overleg plaats met de directeuren en de kwaliteits- en auditcommissie van de intern toezichthouder.

REALISATIE VAN DE DOELSTELLINGEN 2023

In haar strategisch beleidsplan en het kwaliteitsplan heeft het bestuur doelen gesteld. Op alle scholen is gewerkt aan concreet geformuleerde doelen op het gebied van schoolklimaat, onderwijsleerproces, ambitie en resultaten en kwaliteitszorg. Ieder kwartaal voert de kwaliteitscommissie van het bestuur overleg met de directeur-bestuurder en/of de directeuren over de gerapporteerde kwaliteit van het onderwijs en de realisatie van de gestelde doelen. Op alle scholen wordt jaarlijks een interne audit afgenomen en een keer per twee jaar een externe audit. In 2023 is een externe audit afgenomen. Ieder jaar wordt onder de leerlingen een tevredenheidsonderzoek afgenomen en de veiligheidsmonitor uitgezet. Om het jaar wordt onder ouders en personeel een tevredenheidsonderzoek afgenomen. In 2023 is een tevredenheidsonderzoek onder de ouders afgenomen.

A. ALGEMEEN

Uit de externe audit blijkt dat de medewerkers op de scholen:

- Zichzelf kritisch durven te beoordelen en kwetsbaar durven op te stellen.
- Scherp hebben waar de grootste ontwikkelprioriteit ligt; Vooral het didactisch handelen en de opbrengsten vragen nog verdere versterking.

B. SCHOOLKLIMAAT

Op de scholen heerst een positief, veilig klimaat, waarbij aandacht is voor voorspelbaarheid en oog is voor elk kind. Leerlingen gaan graag naar school.

Er wordt respectvol met ze omgegaan. Er zijn vaste afspraken over regels en routines, maar die worden nog verschillend toegepast. Deze doorgaande lijn in school vraagt versterking. Bij incidenten vinden leerlingen dat leerkrachten steviger op mogen treden, evenals bij het bewaken van rust in de groepen. De lokalen zijn sober ingericht. Dit zorgt voor rust in de groepen.

C. ONDERWIJSLEERPROCES

Het onderwijsaanbod kent een duidelijke samenhang tussen leerroutes, doelen, onderwijsinhouden en de informatie in de groepsplannen en week/dag-planners. Het onderwijs is geordend naar het landelijk doelgroepenmodel. Het specifieke aanbod is beschreven in het schoolplan en het school ondersteuningsplan. Deze informatie is eveneens opgenomen in de schoolgidsen en te lezen op de websites van de scholen. Op basis van het doelgroepenmodel wordt voor elk kind een Ontwikkelings- Perspectief Plan opgesteld met daarin een passende uitstroombestemming en te ontwikkelen doelen. Vanuit dit OPP, de groepsplannen en het voortgangsoverleg zijn de leerlingen goed in beeld, wordt hun ontwikkeling gevolgd en kunnen plannen worden bijgesteld.

Uit gesprekken met ouders blijkt dat de communicatie over de informatie in en bijstelling van het OPP scherper kan, daarmee worden zij tijdig en op gelijkwaardig niveau meegenomen in de beslismomenten.

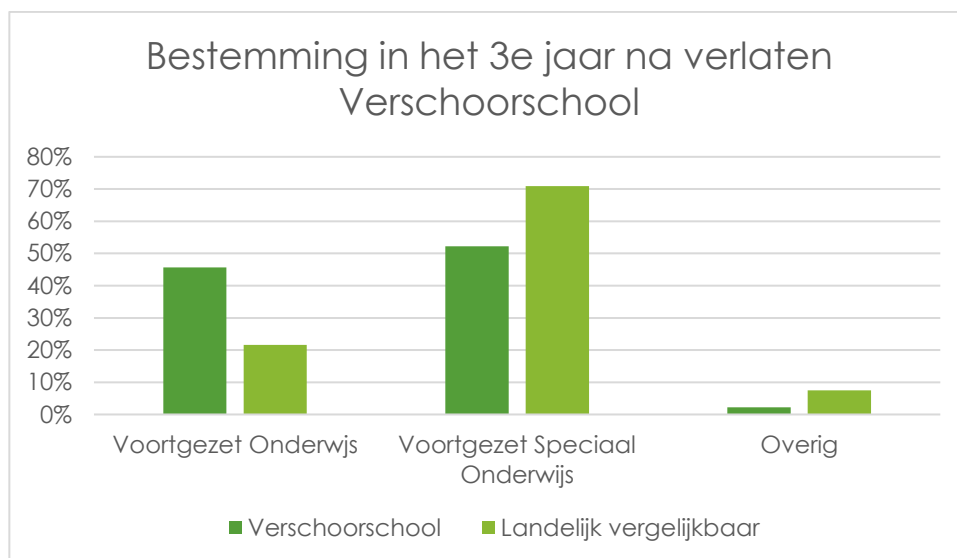
Het volgen van de voortgang per dag en wat daarmee gedaan wordt vraagt aandacht, evenals de uniformiteit in de groepsplannen.

D. AMBITIE EN RESULTATEN

De scholen van Volare bieden onderwijs op de uitstroombestemmingen praktijkonderwijs, VMBO Basis-beroeps, Basis-kader en Theoretische leerweg, HAVO en VWO. Jaarlijks stromen uit naar deze vormen van onderwijs. We registreren dat conform de indeling van de inspectie en de resultaten worden gepresenteerd bij 'Scholen op de kaart'.

Bestemming in het 3^e leerjaar na verlaten Verschoorschool

Deze informatie geeft ons een beeld van de bestemming. Dat is belangrijk omdat wij er zicht op willen hebben dat onze leerlingen een plek krijgen op de best bij hen passende schoolsoort. Algemeen geldt dat leerlingen in het speciaal onderwijs meestal doorstromen naar een vorm van voortgezet speciaal onderwijs. In een kleiner aantal gevallen gaan leerlingen over naar een reguliere school, voor voortgezet onderwijs en soms verdwijnen leerlingen om uiteenlopende redenen uit het bekostigde onderwijs. In de vergelijking met het landelijke percentage zien we dat het aandeel leerlingen van de Verschoorschool dat na 3 jaar nog op een reguliere VO-school zit veel groter is.

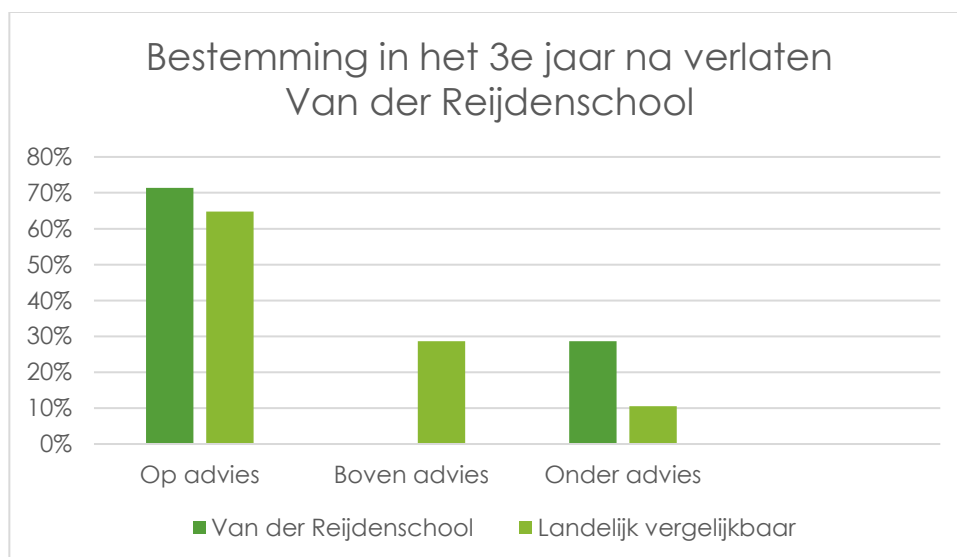
Traditioneel vervolgen veel leerlingen van het Speciaal Basis Onderwijs hun schoolloopbaan op het praktijkonderwijs en de VMBO basis-beroepsgerichte leerweg.

Bestemming in het 3e leerjaar na verlaten Van der Reijdenschool

De Van der Reijdenschool onderscheid zich hierin niet.

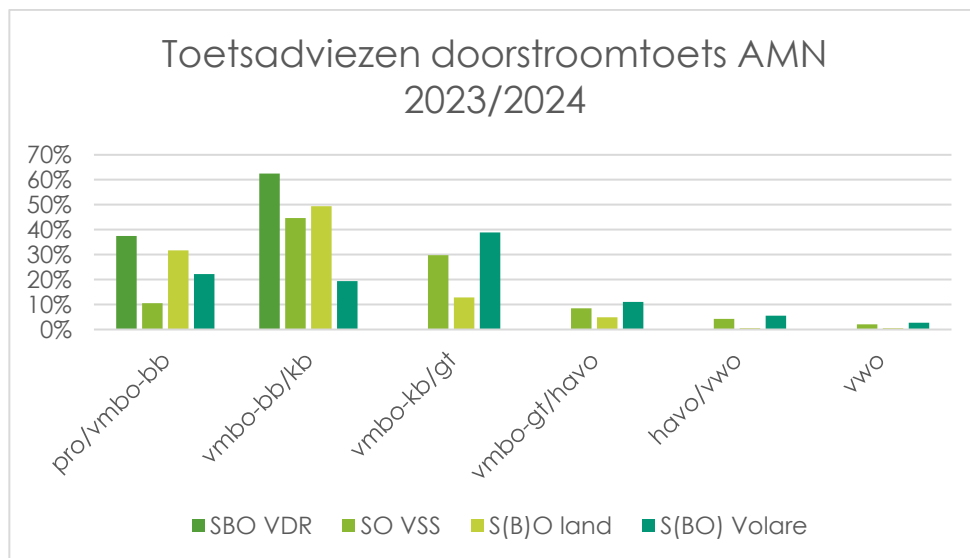
Opvallend is het, ten opzichte van het landelijke beeld, hoge aantal leerlingen dat onderwijs volgt op een lager niveau dan door de school was geadviseerd.

Het in de uitstroombestemming tot uiting brengen van onze hoge verwachtingen van leerlingen zou hierbij een rol kunnen spelen maar nader onderzoek is nodig..

Toets adviezen doorstroomtoets AMN 2023/2024

De resultaten van de AMN doorstroomtoets brengen in beeld waar de scholen van Volare staan ten opzichte van elkaar en de nadere S(B)O scholen in Nederland.

Vanuit de inspectie zijn de resultaten van het SO en SBO bij elkaar gevoegd. Dit maakt een echte vergelijking op schoolsoort niet goed mogelijk. Dat is jammer, want het cognitieve niveau van leerlingen op het SBO verschilt significant van dat van leerlingen binnen het SO.

Om toch een beeld te geven hebben we een overzicht gemaakt met daarin de resultaten van de Verschoorschool en de Van der Reijdenschool afzonderlijk, de resultaten van beide scholen gezamenlijk en de resultaten op landelijk S(B)O niveau.

Referentieniveaus

Voor de doorstroming naar het vervolgonderwijs en het maatschappelijk functioneren, zijn de niveaus waarop leerlingen het rekenen, de taalverzorging en het lezen beheersen van belang.

Het doel van de invoering van een referentiekader voor deze basiskennis en -vaardigheden is een algemene niveauverhoging. Het aanleren van de basiskennis en -vaardigheden is een kerntaak van het onderwijs.

Het Referentiekader beschrijft wat leerlingen moeten kennen en kunnen op het gebied van rekenen, taalverzorging en lezen. Voor het primair onderwijs gelden de fundamentele niveaus; 1F en 2F en de streefniveaus. (individuele afwijking van het referentie niveau)

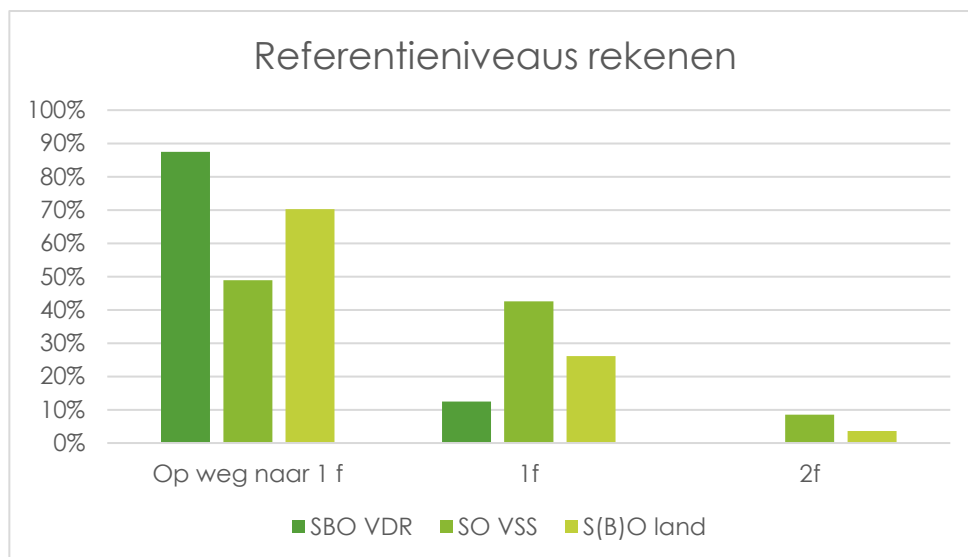
Middels de AMN doorstroomtoetsen meten we deze referentieniveaus bij onze leerlingen en vergelijken we die met de landelijke scores van vergelijkbare scholen.

Referentieniveaus rekenen

De niveaus van beheersing van rekenen worden als volgt gekarakteriseerd:

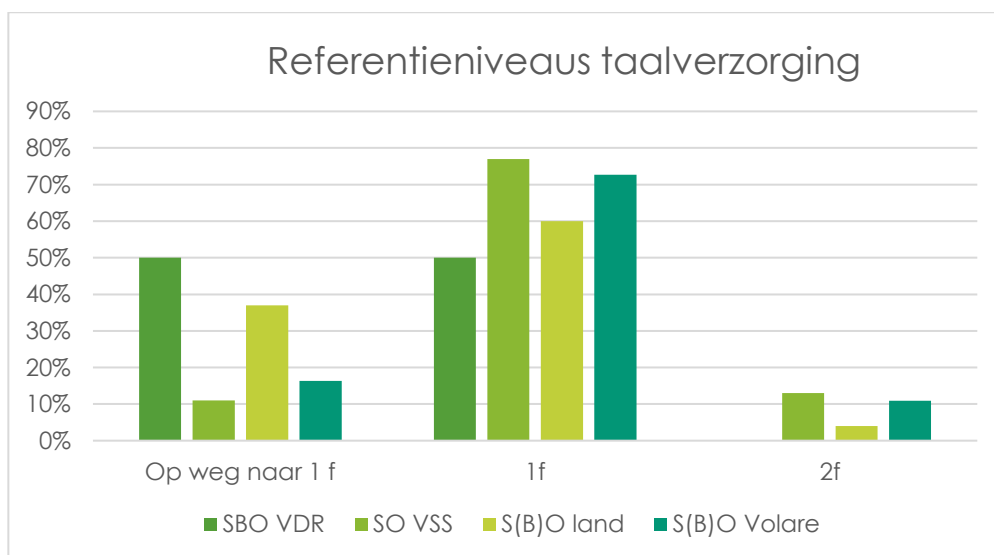
- Kennis van feiten en begrippen, reproduceren, routines, technieken;

- Kennis van een goede probleemaanpak, het toepassen, het gebruiken binnen en buiten het schoolvak;
- Begrijpen en verklaren van concepten en methoden, formaliseren, abstraheren en generaliseren, blijk geven van overzicht.

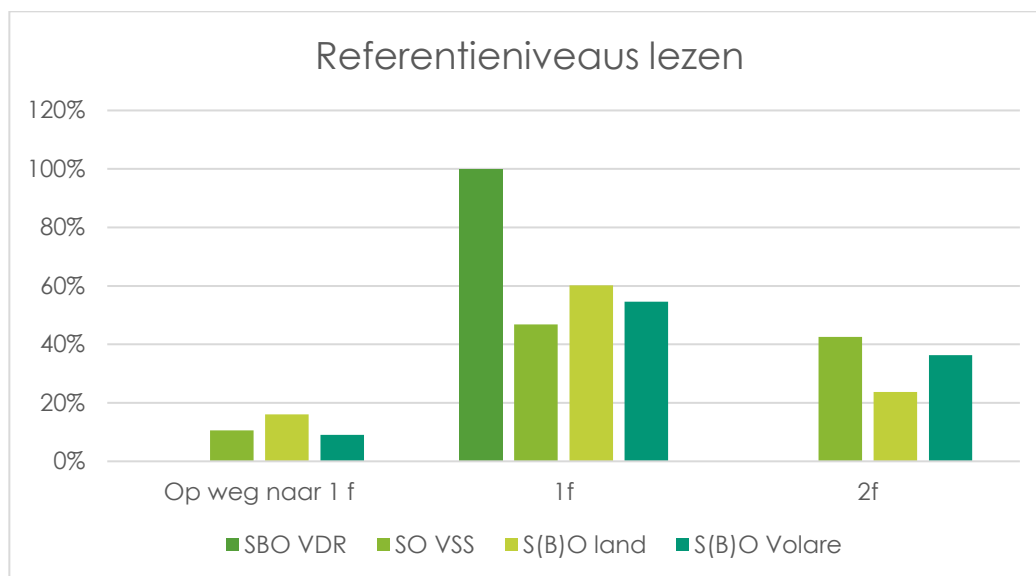
Referentieniveaus taalverzorging

Bij taalverzorging gaat het om zaken die in dienst staan van een verzorgde schriftelijke taalproductie. Hierin wordt beschreven wat we van leerlingen verwachten als het gaat om grammatica en spelling en er staan begrippen in die leerlingen moeten kunnen gebruiken op de verschillende niveaus.

Referentieniveaus lezen

Leesvaardigheid richt zich op het: lezen van informatieve teksten, instructieve teksten, betogende teksten en fictionele teksten. Bij het meten van de beheersing wordt gekeken naar: techniek en woordenschat, begrijpen, interpreteren, evalueren, samenvatten en opzoeken.

E. KWALITEITSBELEID

We vinden het belangrijk om goed zicht te hebben op de onderwijsresultaten van de scholen. Minstens zo belangrijk vinden we het voeren van kwaliteitsbeleid waarbinnen we de kwaliteit van ons onderwijs steeds weer verbeteren. In ons kwaliteitsbeleid leggen we de verbinding tussen onze sturingsfilosofie, het strategisch beleid en onze kwaliteitscyclus op alle niveaus van de organisatie.

Het onderwijsproces, schoolklimaat, resultaten, ambitie, kwaliteitszorg en verantwoording zijnde domeinen die het fundament vormen van het strategisch beleid, de begroting en de school- jaarplannen.

De richting, ambities en doelen uit het dit jaar vastgestelde SBP 2024-2027 zijn leidend voor de schoolplannen van de Verschoorschool en de Van der Reijdenschool. De scholen werken de ambities en doelen jaarlijks concreet uit in een jaarplan met activiteiten en te behalen objectieveerbare opbrengsten/resultaten.

OVERIGE ONTWIKKELINGEN

Voor het merendeel van de leerlingen van Volare geldt dat zij naast een speciaal onderwijsaanbod ook ondersteuning nodig hebben vanuit Jeugdhulp/-zorg organisaties. De ambitie van Volare is om de kwaliteit van haar onderwijs te verhogen door verbinding te maken met jeugdhulporganisaties, gemeenten (CJG) en samenwerkingsverbanden.

Na het beëindigen van een in 2021 gestarte pilot, heeft het bestuur in 2023 aan Oberon de opdracht gegeven om de pilot te evalueren. In het voorjaar van 2024 zal Oberon de resultaten presenteren aan het bestuur en aan de wethouders van de in de pilot deelnemende gemeenten. Tevens zullen er aanbevelingen gedaan worden die meegenomen worden naar een nieuwe vorm het organiseren en bekostigen van zorg in onderwijstijd.

In samenloop met het evaluatieonderzoek hebben de gedragswetenschappers van Volare en hun collega's van EduCare, onder leiding van een zogenaamde zorgarrangeur, voorbereidingen getroffen voor toekomstige samenwerking tussen onderwijs en zorg.

PASSEND ONDERWIJS

In de evaluatie van het Passend Onderwijs (2021) wordt geconcludeerd dat het uiteindelijke effect op leerlingen niet goed is vast te stellen. Vervolgens is een verbeteraanpak opgesteld. In deze verbeteraanpak worden diverse maatregelen voorgesteld om ervoor te zorgen dat nog meer leerlingen passende ondersteuning kunnen ontvangen en bijdragen aan inclusiever onderwijs.

Volare richt haar inspanningen in het kader van Passend Onderwijs op het vergroten van kansen voor kinderen om zich, met gerichte (passende) ondersteuning te kunnen handhaven binnen het regulier onderwijs of daar succesvol te (re-)integreren. Het strategisch beleid ten aanzien van passend onderwijs heeft Volare afgestemd met de stichting EduCare. Gezamenlijk vormen Volare en EduCare een dekkend netwerk voor SO en SBO binnen het samenwerkingsverband Zeeluwe. Met dit beleid positioneren wij het gespecialiseerde onderwijs als sterke 'expertise' partner van het reguliere basisonderwijs. Met het realiseren van een drietal zogenaamde IKEC's, (integraal Kind en Expertisecentra) evenwichtig verspreid over het samenwerkingsverband dragen wij bij aan huisnabij gespecialiseerd onderwijs en gemakkelijk bereikbare expertise. Daar waar mogelijk verbinden wij ons in deze IKEC's aan reguliere partners om de uitwisseling tussen Gespecialiseerd en Regulier Onderwijs te bevorderen en bij te dragen aan zo inclusief mogelijk onderwijs. Dit beleid is ook opgenomen in het nieuwe ondersteuningsplan van Samenwerkingsverband Zeeluwe (2024-2028).

LOKALE INBEDDING

Goed onderwijs voor onze doelgroep vraagt samenwerking en verbinding met scholen voor regulier onderwijs. Om dit te realiseren binnen de opdracht van het dekkend netwerk heeft het bestuur gekozen haar scholen verder te ontwikkelen in samenhang met de andere scholen in de gemeente waar de scholen gevestigd zijn. Binnen de gespecialiseerde scholen van Volare hebben we ook een aanbod ontwikkeld voor kinderen met zeer specifieke vragen.

Epe

In Epe wordt door de Van der Reijdenschool, samen met de gemeente, twee basisscholen, een voorschoolse voorziening en het CJG een 'Expertisecentrum' ontwikkeld.

Onze ambitie

Ontwikkeling van 'IKEC Epe' waarin nauw wordt samengewerkt om alle kinderen en jongeren in Epe een integraal passend aanbod van onderwijs en indien nodig zorg te bieden.

De aanwezige expertise in het kindcentrum bestaat uit onderwijs aan kinderen met een niet Nederlandstalige achtergrond, hoogbegaafde kinderen en kinderen die toelaatbaar zijn tot SBO of SO.

De samenwerkende partners in dit kindcentrum stellen hun expertise in dienst van alle basisscholen in de gemeente Epe.

Doelen van deze groepen zijn:

- het aantal leerlingen dat structureel aangewezen is op gespecialiseerd onderwijs binnen Epe is lager dan het landelijk gemiddelde;
- expertise van gespecialiseerd en regulier onderwijs wordt gedeeld en versterkt elkaar.

Inzet middelen

Het bestuur draagt met de andere schoolbesturen en de gemeente Epe bij aan de inzet van externe begeleiding van dit proces.

In 2023 was de directeur van de Van der Reijdenschool in duo met een collega-directeur vanuit het basisonderwijs projectleider. Zijn inzet was wtf 0,1 per week. In 2024 wordt deze rol door een andere directeur overgenomen.

De orthopedagoog van de VDR-school ondersteunt het CJG met een inzet van wtf 0,2 per week en doet dit ook voor de adviescommissie van de scholen in Elburg in een omvang van wtf 0,2.

De inzet van deze functionarissen wordt vergoed door de gemeente Epe en de schoolbesturen.

Twee leraren van de VDR worden 1 dag per week gefaciliteerd om andere scholen te begeleiden.

De kosten voor de ondersteuningsgroepen worden gedekt door enerzijds de reguliere inkomsten op basis van de getelde SO-leerlingen en anderzijds door de basisscholen die gebruik maken van deze voorziening.

Resultaten eind 2023

- De gemeente Epe is gestart met een locatieonderzoek voor het te bouwen IKEC. Een projectgroep is gestart om een programma van eisen te ontwikkelen, waarbij de scholen en de kinderopvang kernpartners zijn en CJG en welzijn, ketenpartners. Het plan van eisen wordt ook opgesteld vanuit de ambitie om zo intensief mogelijk samen te werken.
Vooralsnog is de verwachting dat de bouw in 2025-2026 zal worden uitgevoerd.
- In 2023 is gestart met het ontwikkelen van beleid over de zogenaamde 'Duurzame kindvoorzieningen'. (Hoogbegaafden onderwijs, taalklassen en ondersteuningsgroep van de VDR school).
De schoolbesturen en de gemeente hebben vastgesteld dat het een gezamenlijk belang is om deze voorziening duurzaam in stand te houden en beleid te ontwikkelen waarmee het voortbestaan van deze voorzieningen geborgd wordt. De uit dit beleid voort komende afspraken zullen de 'garantieregeling' voor de 'observatie- en ondersteuningsgroep' van de VDR school vervangen.
Informeel heeft de VDR school in 2023 al afscheid genomen van die regeling. De reden was dat de groepen van de VDR school in schooljaar 2022-2023 zo vol zaten, dat er geen ruimte was voor extra leerlingen. De begrote inkomsten vanuit de garantieregeling zijn hierdoor achterwege gebleven, maar omdat het aantal ingeschreven leerlingen de begrote open plaatsen invulden, was het ook niet nodig om daar een beroep op te doen.

Financieel

	Begroot	Realisatie
Bijdrage gem. Epe	€ 23.000	€ 22.170
Bijdrage schoolbesturen	€ 67.000	€ 66.866

Nunspeet

Binnen de Verschoorschool zijn de zogenaamde Koestergroepen inmiddels een vertrouwd onderdeel van ons onderwijs geworden. In deze groepen bieden wij een plek aan kinderen met zeer complexe vragen op het gebied van leren en gedrag, Kinderen die vaak een geschiedenis hebben van (langdurig) thuis zitten en/of veel schoolwisselingen. Kinderen waarbij in de meeste gevallen ook de inzet van jeugdhulp noodzakelijk is.

Onze ambitie

Op de Verschoorschool hebben wij hoge verwachtingen van onze leerlingen en dat geldt ook voor de leerlingen die een plek hebben gekregen in onze Koestergroepen. Samen met de kinderen werken wij toe naar een plek in een zo regulier mogelijke groep binnen de school en naar uitstroom op het niveau dat past bij hun uitstroomprofiel. Voor deze kinderen wil de Verschoorschool onderwijs en jeugdhulp geheel geïntegreerd aanbieden.

Inzet middelen

Om de ambities voor deze kinderen waar te maken werkt de Verschoorschool met groepen van gemiddeld 6 leerlingen en fulltime ondersteuning, waarvan een deel door medewerkers van 'jeugdhulporganisatie' Pactum.

Op dit moment wordt in een deel van de personele meerkosten voor deze extra ondersteuning voorzien door een bijdrage van SWV Zeeluwe.

De inzet van de jeugdhulpmedewerkers wordt bekostigd door de gemeenten in de regio.

Resultaten eind 2023

Binnen de 'Koestergroepen' hebben gemiddeld 24 leerlingen met zeer complexe vragen een onderwijsplek. Met deze plek is voorkomen dat zij 'thuis' zouden komen te zitten en wellicht uit het onderwijsproces zouden vallen.

Hoewel de bijdrage van het SWV medio 2023 met 19% is verhoogd, is het nog steeds niet kosten dekkend. Het bestuur van Volare streeft ernaar om voor deze leerlingen bekostiging te krijgen op het niveau van TLV categorie 3.

Voor de bekostiging van de jeugdhulp-inzet, streeft het bestuur naar een bekostigingssystematiek waarbij 'zorg in onderwijstijd' als een budget wordt toegekend aan het gespecialiseerde onderwijs op de Verschoorschool. Inmiddels wordt hierover overleg gevoerd met de gemeenten en een speciaal door het ministerie van OCW en VWS afgevaardigde 'zorgarrangeur'.

Financieel

	Begroot	Realisatie
SWV Zeeluwe	€ 212.000	€ 228.783

Harderwijk

In Harderwijk concentreert onze inzet zich op het 'transferonderwijs' bij het Morgen College, waarmee wij leerlingen drempelloos en zonder vertraging doorschakelen vanuit het Speciaal Onderwijs naar diplomagericht voortgezet onderwijs.

Onze ambitie

Hoge uitstroom en bestendigingsresultaten voor de leerlingen uit de transfergroepen.

Stabiele bekostigingsafspraken voor 4 transfergroepen binnen het VMBO van het Morgen College.

Inzet middelen

Het totaal van de ontvangen middelen van enerzijds DUO en anderzijds het samenwerkingsverband, wordt ingezet voor 4 Fte groepsdocenten, Wtf 0,6 leerlingbegeleider, wtf 0,6 kwaliteitscoördinator, wtf 0,2 orthopedagoog en directie.

Transfergroepen

De helft van leerlingen van de transfergroepen is ingeschreven bij het Morgen College en de andere helft bij het VSO van de Verschoorschool. Het VO-samenwerkingsverband, stg. Leerlingenzorg, biedt het Morgen College jaarlijks een financieel arrangement om in de extra kosten van de twee Morgen College transfergroepen, te voorzien.

Het Morgen College en Volare hebben twee overeenkomsten gesloten, waarin is vastgelegd hoe de inkomsten zodanig worden verdeeld dat beide organisaties aan hun verplichtingen kunnen voldoen.

Resultaten eind 2023

Het belangrijkste resultaat is dat 100% van de leerlingen die in een van onze transfergroepen heeft gezeten met een diploma VMBO is uitgestroomd.

De financiële afhandeling met het Morgen College In 2022 is overeenkomstig de afspraken verlopen.

De in 2022 ontstane onrust over de te verwachten begrotingstekorten van SWV stg. Leerlingenzorg heeft zich in 2023 versterkt doorgezet. Nog niet alles is duidelijk, maar besloten is wel dat het budget voor voorzieningen zoals de transfergroepen wordt bevroren en beschikbaar moet komen voor meerdere scholen. Met verdere afbouw op de langere termijn moet serieus rekening worden gehouden. Dit betekent dat het risico bestaat dat er onvoldoende bekostiging is om de Morgen Collegegroepen in de huidige omvang in stand te houden. Omdat deze omvang al minimaal is (1 groep per leerjaar) is dit voor het bestuur een onaanvaardbaar risico. Het bestuur heeft er in overleg met het Morgen College voor gekozen om de MC transfergroepen stap voor stap om te zetten naar Verschoorschool transfergroepen. Dit betekent dat we vanaf schooljaar 2024-2025 de nieuwe leerlingen allemaal inschrijven bij de Verschoorschool. Vanaf 2025-2026 zullen dan alle leerlingen bij de Verschoorschool zijn ingeschreven.

Financieel

	Begroot	Realisatie
DDC gemeente H'wijk	€ 13.500	€ 13.583
Teamleider MC wtf 0,1	€ 12.500	€ 12.950
GPL VSS	€ 102.500	€ 106.700

Zeewolde

In Zeewolde werkt de Verschoorschool nauw samen met SBO de Springplank van EduCare. Gezamenlijk hebben wij een groep ingericht voor kinderen van 4 tot 6 jaar. In deze groep kunnen naast TLV geïndiceerde kinderen, ook kinderen geplaatst worden voor een periode van observatie en advies. Deze kinderen worden bekostigd door de plaatsende school op basis van de richtlijnen van het 'Steunpunt Passend Onderwijs'.

Onze ambitie

Gebruik makend van onze nevenvestiging willen we samen met EduCare en de basisscholen in Zeewolde onze expertise in Zeewolde brengen. Onze ambitie is om ervoor te zorgen dat kinderen met extra ondersteuningsbehoeften zo huisnabij mogelijk Passend Onderwijs te bieden.

Het Integraal Huisvestingsplan van Zeewolde voorziet in een pilot waarmee in Zeewolde een IKC gebouwd wordt, waarbij regulier onderwijs en gespecialiseerd onderwijs samen een plek krijgen. Met de besturen van Codenz en Ante (beide regulier basisonderwijs) onderzoeken EduCare en Volare de mogelijkheden om deze pilot uit te voeren.

Inzet middelen

Vanuit de Verschoorschool zetten wij een leraar (wtf 0,6) in voor deze groep en ondersteuning door een orthopedagoog en de directeur. Dit beiden voor wtf 0,1.

Gedurende een met EduCare en de andere scholen afgesproken periode van 2 jaar moet blijken of er voldoende massa is (gemiddeld 12 leerlingen) om deze groep structureel in stand te houden. Eind schooljaar 2023-2024 vindt de eerste evaluatie plaats..

Resultaten eind 2023

De kleutergroep telde per 1 februari 2023 8 Verschoorschoolleerlingen en de verwachting is dat dit na de zomervakantie ook zo zal zijn.

Ultimo 2023 is een overeenkomst gesloten met de schoolbesturen, waarbij hun bijdrage is gebaseerd op de 'Handreiking Passend Onderwijs', met daarbij een bijdrage om observatieplaatsen beschikbaar te houden.

Financieel

	Begroot	Realisatie
Bijdrage scholen	€ 0	€ 0
GPL	€ 92.500	€ 96.500

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Leerlingaantallen

Bij het invoeren van het Passen Onderwijs was de verwachting dat de instroom in het Gespecialiseerde Onderwijs zou afnemen. Nu blijkt dat dit niet het geval is zal een 'verbeterplan Passend Onderwijs' tot dit resultaat moeten leiden. De budgettaire grenzen aan de ondersteuningsmiddelen voor de samenwerkingsverbanden dienen daarbij een extra prikkel te zijn. Voor het bestuur is dit aanleiding om het aantal leerlingen de komende jaren stabiel te prognosticeren.

Onderwijskwaliteit

"Wij leiden kinderen met complexe vragen op het gebied van leren en gedrag, op voor succes in het vervolgonderwijs en een zelfstandige plaats in de samenleving". Hiervoor is nodig dat wij onderwijs geven vanuit hoge verwachtingen aan alle leerlingen. Op onze scholen hebben leerlingen recht op toegang tot het beste onderwijs en op onderwijs dat aansluit bij hun mogelijkheden. In het aanbod ligt de nadruk op het verwerven en toepassen van kennis. Leerkrachten kennen de leerlijnen en gebruiken de methode als leidraad.

Het in de afgelopen twee jaar uitgevoerde verbeterplan heeft in juni van dit jaar op de scholen en op bestuursniveau geleid tot een voldoende beoordeling door de inspectie. De eigen evaluatie van het bestuur en de uitgevoerde externe audit laat zien dat de op de scholen gewerkt wordt vanuit deze visie en de daarmee samenhangende kwaliteitszorg.

De opbrengsten en jaarplannen worden conform de 4D systematiek en planning geëvalueerd.

Uit de financiële verantwoording blijkt dat de begrote financiële middelen aan scholing, begeleiding en coaching, ter bevordering van de onderwijskwaliteit ook zo zijn ingezet.

De in dit proces ontwikkelde kwaliteitssystematiek maakt dat het bestuur verwacht dat de onderwijskwaliteit

Om de scholen te ondersteunen bij de borging en verder verbetering van de onderwijskwaliteit zal het bestuur de inzet van deskundigen bestendigen en zal daar waar nodig personele versterking gefaciliteerd worden.

Samenwerking met ouders

Naast de beleidsmatige invloed die ouders in de (G)MR hebben, hebben zij inbreng via de op de scholen ingestelde 'klankbordgroepen'. Binnen deze groepen worden actuele, maar ook toekomstige ontwikkelingen met ouders besproken. De opbrengsten uit deze bijeenkomsten worden meegenomen in de uitvoering van lopende activiteiten en gebruikt bij de voorbereiding van beleid.

Het enthousiasme van de deelnemende ouders maakt dat deze groepen ook de komende jaren een vaste plek zullen hebben op de scholen.

Samenwerking met leerlingen

De ambitie om in 2023 op de scholen een leerlingenraad in te stellen is helaas niet gelukt. Deze ambitie hopen we nu in 2024 te realiseren.

Samenwerking met partners in de omgeving

In het kader van passend en meer inclusief onderwijs werkt Volare nauw samen met EduCare reguliere scholen, gemeenten en Jeugdhulp. Op veel plaatsen en met veel organisaties zijn wij in overleg, maar inmiddels ook in actie. Binnen de periode van het lopende strategisch beleidsplan zullen in Harderwijk, Nunspeet en Epe, onze plannen om te komen tot IKEC's in uitvoering worden genomen. In Harderwijk start de bouw van een verticale scholenorganisatie van VMBO en MBO, met daarbinnen het VSO van de Verschoorschool. In Zeewolde is het gesprek om SBO de Springplank (EduCare) en de nevenvestiging van de Verschoorschool, op te nemen in een IKC met twee basisscholen en een organisatie voor kinderopvang.

Het efficiënte organiseren van zorg en jeugdhulp in onderwijs vraagt al jaren veel aandacht en dat was in 2023 niet anders. De regelgeving is erg complex en remmend op dit proces. Gelukkig wordt door zowel de ministeries van onderwijs als van WVS de noodzaak erkend dat binnen de scholen voor leerlingen met ernstige gedragsproblematiek, jeugdhulp gerealiseerd moet worden. Het landelijke traject 'Met andere ogen' en de pilot Zorgarrangeurs vanuit OCW en VWS maken dat er in 2024 ruimte lijkt voor vooruitgang. Onder leiding van een zorgarrangeur zijn wij in gesprek met de gemeenten om zorg in onderwijstijd mogelijk te maken.

In maart 2023 hebben de besturen van EduCare en Volare een intentieovereenkomst gesloten om op de deelgebieden; bestuurlijke samenwerking, expertise deling, bestuurskantoor, dekkend netwerk en gezamenlijk aanmelding en ondersteuning, de mogelijkheden tot samenwerking te onderzoeken. Inmiddels is een plan van aanpak opgesteld en in uitvoering genomen. Zie voor de actuele stand van zaken het kopje Toekomstige ontwikkelingen.

INSPECTIE

Onderzoek op bestuursniveau

Tijdens het vierjaarlijks onderzoek, dat uitgevoerd werd tussen oktober 2021 en januari 2022, beoordeelde de inspectie de kwaliteit van de besturing, kwaliteitszorg en ambitie van Volare als onvoldoende.

Op 19 juni 2023 heeft de inspectie een herstelonderzoek uitgevoerd. Daarbij werd geconstateerd dat het bestuur de tekortkomingen heeft hersteld en daarmee aan de herstelopdracht heeft voldaan. De beoordeling van de kwaliteit, de besturing, kwaliteitszorg en ambitie is nu voldoende.

De inspecteur constateerde dat het bestuur doordacht en zichtbaar voor medewerkers het verbetertraject ter hand heeft genomen en spreekt waardering uit voor de reflectie en voortvarendheid die het bestuur hierbij aan de dag heeft gelegd.

Het bestuur kan vanzelfsprekend niet anders dan tevreden zijn met deze waarderende woorden van de inspectie. Tegelijkertijd kijkt het bestuur zelf ook met tevredenheid en waardering terug op deze periode. Een periode waarin met de medewerkers de visie op goed onderwijs opnieuw is neergezet. Daarbij is fors geïnvesteerd in deskundigheidsverrijking door scholing en training en is de kwaliteit van het didactisch handelen op alle scholen tot speerpunt van verbetering gemaakt. De kwaliteit van het didactisch handelen is door duidelijke onderwijskundige sturing en vasthoudendheid daadwerkelijk verbeterd. De kwaliteitszorgcyclus is opnieuw ingericht met een kwaliteitskalender, schoolstandaarden en een gestructureerde gesprekkencyclus met gesprekken die gebaseerd zijn op data en minder op intuïtie.

Al met al hebben de verbeteringen vruchten afgeworpen en laten de verbeterde resultaten zien dat leerlingen profiteren van het verbeterde onderwijs,

Dit alles resulteerde in voldoende beoordelingen op de scholen van Volare. Maar we zijn er nog niet. Van groot belang is nu dat de kwaliteit geborgd wordt en de gekozen richting bestendigd. Hiervoor zijn voor beide scholen jaarplannen opgesteld.

Onderzoeken op schoolniveau

In de periode van het herstelonderzoek zijn ook de twee scholen bezocht die met een Onvoldoende (Verschoorschool) en een Zeer Zwak (Van der Reijdenschool) waren beoordeeld tijdens het vierjaarlijks onderzoek in schooljaar 2021-2022. Ook het VSO van de Verschoorschool in Harderwijk werd bezocht door de inspectie in verband met de check op een herstelopdracht.

De herstelonderzoeken op schoolniveau hebben uitgewezen dat alle drie de scholen met een Voldoende zijn beoordeeld. Ze vallen weer onder het reguliere toezicht.

Bij de voorbereiding van haar onderzoek heeft de inspectie ook gekeken of er eventuele signalen zijn binnengekomen die gevolgen zouden kunnen hebben voor het onderzoek. Over Volare, noch over een van de scholen waren signalen bij de inspectie binnengekomen.

Van der Reijdenschool

De VDR school heeft de eerdere tekortkomingen hersteld. De inspecteur constateert dat leraren samen met de intern begeleider en orthopedagoog uitzoeken waarom leerlingen uitvallen. Ze beschrijven dit duidelijk in overzichten per vakgebied. Dit doen zij voor rekenen, taal en de ontwikkeling van sociaal gedrag. Met deze beschrijvingen maken de leraren plannen hoe ze de leerlingen ondersteunen. Daarnaast ziet de inspecteur dat leraren beter opschrijven wat hen opvalt tijdens de les. Zo kunnen ze leerlingen de volgende les beter helpen. Het tempo in de lessen is hoger geworden en de leraren controleren goed of leerlingen de lesstof begrijpen.

Als er begrip is, mag de leerling snel zelfstandig werken. Wanneer leerlingen de lesstof nog niet begrijpen, leggen de leraren het nog een keer uit.

Ook een aantal praktische punten zijn door de Van der Reijdenschool goed opgepakt:

- In de schoolgids staat duidelijker beschreven dat ook het schoolreisje en het kamp vallen onder de vrijwillige ouderbijdrage.
- Daarnaast heeft de school de leerlingen duidelijker laten weten bij wie ze terecht kunnen als ze gepest worden.

Ruimte voor verbetering ziet de inspecteur ook:

- Zo kunnen de leraren in de ontwikkelingsperspectieven nog duidelijker beschrijven waarom leerlingen zich wel of niet volgens de verwachting ontwikkelen.
- Leerlingen die meer aankunnen dan de meeste kinderen in de groep, kunnen meer uitgedaagd worden.
- De school heeft hoge doelen gesteld voor de leeropbrengsten, maar kan hierbij nog beter kijken wat de leerlingen aan kunnen en dan haalbare doelen formuleren en of er verschil gemaakt moet worden tussen de verschillende schoolvakken.

Verschoorschool

Aan alle herstelopdrachten is voldaan. Er zijn fundamentele verbeteringen aangebracht in het onderwijsleerproces waar de leerlingen van profiteren. In het realiseren van blijvende verbeteringen heeft de directie prioriteiten gesteld in de verbeterpunten. Dit heeft gezorgd voor focus en een duidelijke richting waar naartoe wordt gewerkt. De weg naar verbetering van het onderwijsleerproces is ingezet en werpt vruchten af.

De inspecteur spreekt waardering uit voor de mate waarin de directie doordacht, planmatig en voortvarend het verbetertraject heeft opgepakt en doorlopen. De inspecteur ziet een duidelijke visie op leren, de focus op didactiek, aandacht voor de basisvaardigheden en de omslag naar opbrengstgericht werken.

Uit gesprekken blijkt dat het lerarenteam de omslag heeft gemaakt van 'zorgen en volgen' naar 'sturen en leren' en onderwijs geeft vanuit hoge verwachtingen van leerlingen en deze verwachtingen ook uitspreekt. De kenmerken van de leerling populatie zijn in beeld gebracht en geanalyseerd, de opbrengstanalyses zitten goed in elkaar.

De commissie voor de begeleiding is meer zichtbaar en meer ondersteunend voor het team vanuit hun expertrol.

Ook op de Verschoorschool ziet de inspectie nog ruimte voor verbetering, namelijk:

- De directie heeft bewust focus aangebracht in de verbeterpunten die opgepakt zijn sinds november 2021.

Het versterken van het rekenonderwijs was één van deze prioriteiten naast de bovengenoemde pijlers van de onderwijsinrichting. Dat betekent dat andere thema's zoals de doorontwikkeling van het taal- en burgerschapsonderwijs minder aandacht hebben gehad. Een ander verbeterpunt is de eenduidige toepassing van alle facetten van het directe instructiemodel tijdens de lessen ten aanzien van het differentiëren op tempo en inhoud.

- Tenslotte vraagt de borging en bestendiging van de ingeslagen weg nog de nodige aandacht. Het inslijten van afspraken en routines, het versterken van het taakbesef en eigenaarschap zodat professionele autonomie ontstaat, zijn daarbij belangrijke aandachtsgebieden.

NATIONAAL PROGRAMMA ONDERWIJS

Bij aanvang van de NPO-impuls hebben alle scholen een schoolscan uitgevoerd en zijn onderwijsachterstanden geïdentificeerd. Aansluitend daarop zijn met behulp van de Landelijke Menukaart de mogelijke interventies geïnventariseerd en vervat in een Schoolprogramma en plan van aanpak. Bij de planvorming zijn ouders, teams en medewerkers nadrukkelijk betrokken, evenals de medezeggenschapsraden.

Gekozen interventies:

- Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren
 - *Inzet lerarenondersteuners in het geven van bijles en in het lopen van vaste hulprondes na de instructie waardoor de leerkracht verlengde instructie kan geven.*
- Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren:
 - *Het realiseren van een professionele leergemeenschap vanuit het Michaëla Concept School. Er wordt gewerkt met leerteams en collega's werken op een professionele wijze samen.*
- Professionalisering van het team op het gebied van kennis over leren en gedrag. Deze kennis wordt vervolgens meegenomen in een gezamenlijk gedragen visie op het gebied van leren en gedrag.
 - *In de school worden de lessen gegeven volgens de uitgangspunten van het EDI-model.*
- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
 - *Inzet sport coaches*

Tijdens de gesprekken met de directeurs van de scholen bleek al snel dat slechtst een deel van de geplande inzet gerealiseerd kon worden en werd besloten om de uitvoeringsperiode te verlengen tot en met schooljaar 2024-2025. In 2023 zijn de middelen als volgt besteed.

Middel	Projectdoel	Inkomsten	Uitgaven en bestemming
Subsidie NPO		€189.103	
Extern personeel	Werken aan Onderwijskwaliteit		-€ 19.740
Intern personeel	Ontwikkeling van leerlingen		-€ 144.215
Materiele kosten	Rekenvaardigheid		-€ 8.441
Toevoeging bestemmingsreserve			€ 16.707

SOCIALE VEILIGHEID

Van oudsher is binnen de scholen van Volare sociale veiligheid een belangrijk thema, want alleen in een veilige omgeving en in een veilig klimaat komen leerlingen tot leren en ontwikkelen en kunnen ouders erop vertrouwen dat het goed gaat met hun kind. Ook voor medewerkers is een veilige school van groot belang. Zij hebben dit nodig om goed te kunnen samenwerken en een hecht team te vormen en zo optimaal bij te kunnen dragen aan het goede onderwijs aan onze leerlingen.

Volare besteedt daarom veel aandacht aan haar veiligheidsbeleid, waarvan het waarborgen van privacy onderdeel is.

Na de evaluatie van het veiligheidsbeleid in 2021, werden 2022 en 2023 benut om dit beleid bij te stellen, risico-inventarisaties uit te voeren, een nieuw veiligheidsplan op te stellen en de daarin opgenomen documenten te herzien.

Deze herziening van beleid heeft ook geleid tot de keuze van een andere Arbodienst. De GMR, directie en AVG en HRM-functionarissen zijn hierbij nauw betrokken.

Het veiligheidsbeleid voldoet aan de huidige eisen, waaronder alle onderliggende documenten en benoeming van functionarissen op de verschillende domeinen. Zo zijn binnen het veiligheidsplan een klachtenregeling, integriteitscode, regeling vertrouwenspersoon en klokkenluidersregeling opgenomen.

Jaarlijks wordt de veiligheidsmonitor afgenomen en de resultaten ervan worden besproken binnen het team, met de GMR en met de vertrouwenspersonen. De conclusies uit deze overleggen worden vertaald naar activiteiten binnen het jaarplan.

Als bijlage bij dit bestuursverslag zijn gevoegd een verslag van de 'Vertrouwenspersonen' en de 'Functionaris Gegevensverwerking'.

PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

DOELEN EN RESULTATEN

Professionalisering

De kwaliteit van ons onderwijs moet staan als een huis. Dat kan alleen als onze leraren en ondersteunend personeel dat ook doen.

Onze onderwijsprofessionals zijn pedagogische en didactische experts die verantwoordelijkheid nemen voor hun handelen. Zij stimuleren onze kinderen om het beste uit zichzelf te halen en hebben oprecht vertrouwen in de ontwikkelingsmogelijkheden van hun leerlingen.

De medewerkers van Volare zijn dagelijks intensief aan het werk met onze leerlingen en leren hier veel van. Zij hebben de ambitie om zichzelf voortdurend te verbeteren. Dat leren en verbeteren lukt het beste met elkaar, in een cultuur van samenwerken: een professionele leergemeenschap, waarin motivatie, betrokkenheid, toewijding en werkplezier centrale begrippen zijn. Binnen de scholen van Volare krijgen medewerkers de gelegenheid om steeds meer te doen wat het beste werkt en te stoppen met datgene dat niet werkt en dit met elkaar te delen.

Om op alle scholen de teams te laten groeien naar die professionele leergemeenschap is gedurende 2024 de externe begeleiding van 'LeV' gecontinueerd.

Ambities worden vertaald in richtinggevende jaarplannen. In deze jaarplannen formuleren de scholen korte- en lange termijn doelen en de route waarlangs we onze doelen en ambities gaan realiseren. In 2023 lag de focus op het verder versterken van het lesgeven volgens de principes van 'EDI' en het bewust geven van lessen op basis van de op schoolniveau afgesproken standaard van 'een goede les'. Het effect van dit didactisch handelen wordt versterkt door op een eenduidige manier te werken met Groepsplannen en Ontwikkelings- Ondersteuningsplannen.

Inmiddels hebben alle leraren en leraar ondersteuners EDI scholing gehad. Begeleiding en Coaching vanuit CED-groep loopt ook in 2024 door.

Onze kwaliteits-coördinatoren monitoren de lessen middels DOT registraties. Uit de audits op de scholen blijkt dat in de meeste lessen EDI technieken worden ingezet.

Voor alle leerlingen is een OPP opgesteld, met daarin een uitstroomprofiel dat richtinggevend is voor het aangeboden onderwijs en in alle groepen wordt gewerkt met een Groepsplan. Uit de audit blijkt dat meer uniformiteit in het gebruik van de groepsplannen wenselijk is.

Het lerarentekort is inmiddels een harde en dagelijkse werkelijkheid op de scholen van Volare. Dit tekort tegengaan heeft hoge prioriteit. Hierbij zetten we in op werving van nieuw personeel, intern opleiden van personeel en aantrekkelijk werkgeverschap om personeel te binden aan de organisatie.

Nu de spoeling zo dun is, is het belangrijk om bij de werving van nieuw personeel goed zichtbaar te zijn.

Met ondersteuning van mediadeskundige is een wervingsstrategie ontwikkeld die we in 2024 kunnen inzetten. Intensievere inzet van de website van de scholen speelt hierbij een belangrijke rol. We hebben voorzichtige hoop dat dit bij de werving van personeel voor komend jaar minimaal gaat leiden tot meer respons op onze werving dan wij in 2023 hebben ervaren, een jaar dat er nauwelijks respons was op onze vacatures.

Succes was er in 2023 wel bij de interne opleiding van nieuwe leraren. In totaal vier leraar ondersteuners en zij-instromers hebben vanuit Volare een PABO opleiding afgerond. Van hen zullen er minimaal twee als leraar benoemd worden bij een van de scholen van Volare.

In 2023 stond Volare voor een belangrijke uitdaging met betrekking tot de tevredenheid van haar werknemers. Uit het tevredenheidsonderzoek (december 2022) bleek de score op een aanzienlijk aantal punten beneden de landelijke benchmark uit te komen, waarbij de score op 'loyaliteit' in negatieve zin opviel. Het bestuur zag hierin wel een verklaring voor het grote verloop van personeel in dat jaar.

Op sub niveau valt de hoge score op bij ervaren werkdruk. Een aantal oorzaken zijn hierbij aan te geven:

- Het gevolg van het lerarentekort (personeelwisselingen);
- De handelingsverlegenheid bij complex gedrag van kinderen en de ingezette kwaliteitsontwikkeling die een beroep doet op andere soms nieuwe vaardigheden.

Op de scholen is op verschillende manieren ingezet op het verminderen van de ervaren werkdruk, namelijk:

- Daar waar mogelijk werd extra ondersteunend personeel ingezet om de leraren te ontlasten;
- De coaching en begeleiding vanuit LeV (professionele leergemeenschap werd voortgezet en;
- Er werd strikt toegezien op het focussen op hoofdzaken en voorkomen van niet noodzakelijke overleggen.

Voor de langere termijn is gestart met de herziening van ons HRM beleid. Medio 2024 verwacht het bestuur dit proces af te ronden.

Al deze inzet leidt slechts tot succes, wanneer we dit uitvoeren in verbondenheid met onze missie en elkaar. Dit vraagt van de directie helder en authentiek leiderschap. Om hen bij dit belangrijke werk te ondersteunen maken de directeuren onder andere gebruik van supervisie en coaching, door dezelfde organisatie die ons begeleid bij het proces naar de professionele leergemeenschap.

Financieel

	Begroot	Realisatie	Saldo
Professionalisering	€ 110.970	€ 88.538	€ 22.432
Inzet externe deskundigen onderwijs	€ 79.396	€ 149.319	-/- € 69.233
Totaal	€ 190.366	€ 237.857	-/- € 47.491

ZAKEN IN HET AFGELOPEN JAAR MET PERSONELE BETEKENIS

Het nog steeds lopende proces van kwaliteitsontwikkeling leidt bij een aantal medewerkers tot onzekerheid en een hoge ervaren werkdruk. In sommige gevallen voelde die druk zo zwaar dat gekozen werd om de organisatie te verlaten. Regelmatig gebeurde dit lopende een schooljaar en leidde dit tot nog meer werkdruk bij de andere collega's. Ook visieverschillen over de gekozen koers heeft geleid tot het vertrek van een aantal collega's. Het bestuur verwacht dat de genomen maatregelen in 2024 zullen leiden tot afvlakking van dit beeld.

UITKERINGEN NA ONTSLAG

Lopende het verslagjaar 2023 heeft geen enkele medewerker een ontslaguitkering ontvangen.

Het bestuur hecht eraan om medewerkers die de organisatie verlaten te begeleiden naar ander werk. Dit doet zij zo mogelijk door inzet van de bij Akorda ingehuurde HRM medewerker en door inzet van externe organisaties.

Voor 2023 verwacht het bestuur dat er geen of nauwelijks sprake zal zijn van kosten voor uitkeringen na ontslag. De huidige situatie op de arbeidsmarkt maakt, dat de verwachting is dat de mogelijkheden om medewerkers succesvol van werk naar werk te begeleiden groot zijn.

REGELING BIJZONDERE BEKOSTIGING PROFESSIONALISERING EN BEGELEIDING STARTERS EN SCHOOLLEIDERS

Binnen Volare werken drie directeuren. Twee van hen zijn korter dan drie jaar in hun functie. Alle drie de directeuren volgden in 2023 een individueel begeleidingstraject.

Eind december maakte de directeur van de Van der Reijdenschool bekend dat hij uiterlijk per 1 augustus 2024 de organisatie verlaat. Naar verwachting zal dit leiden tot een wervingsprocedure en kosten om een

(interim) periode te overbruggen.

STRATEGISCH PERSONEELSBELEID

Het bestuur zet zich in om voldoende bekwaam, gemotiveerd, gezond, betaalbaar en duurzaam inzetbaar personeel te behouden en zo nodig te werven, waarmee zij het onderwijs kan verzorgen, verbeteren en innoveren. Vanuit Akorda is een HRM-specialist gedetacheerd (wtf 0,2) die het bestuur ondersteunt bij het ontwikkelen van HRM-beleid. Naar verwachting eindigt deze detachering medio 2024.

Financieel

	Begroting	Realisatie
Uitkeringen na ontslag	€ 0	€ 0
Externe HRM-adviseur wtf 0,2	€ 14.000	€ 12.560
Externe FG	€ 5.500	€ 5.520

HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

DOELEN EN RESULTATEN

De scholen van Volare zijn gehuisvest in gebouwen van 50 tot 60 jaar oud en in een tweetal 'tijdelijke' voorzieningen. Al lange tijd staat (ver)nieuwbouw hoog op de agenda van het bestuur. Deze vernieuwingsplannen worden ontwikkeld vanuit de visie dat onze scholen een lokale en regionale rol vervullen, in het bieden van gespecialiseerd onderwijs en expertise. Samenwerking met onderwijspartners, zorgpartners, kinderopvang en CJG worden nadrukkelijk betrokken bij deze samenwerking.

Er wordt een onderhoudsprogramma uitgevoerd. Als gevolg van gewijzigde wet en regelgeving heeft het bestuur een voorziening groot onderhoud opgenomen. Om de hoogte van deze voorziening te bepalen alsmede die van de jaarlijkse dotatie heeft onderzoeksbureau NIBAG een nieuw meerjaren onderhoudsplan voor de scholen opgesteld.

	Beleidsvoornemens 2023	Stand van zaken januari 2024
Epe Partners: ▪ K. Norelschool, ▪ De Expeditie ▪ Kinderopvang, Koppel ▪ CJG, Epe	Ver/nieuwbouw: Opstarten projectgroepen voor: ▪ programma van eisen ▪ duurzame kindvoorzieningen	Projectgroepen zijn gestart onder begeleiding van Job van Velsen. Locatieonderzoek loopt Tijdpad: uitwerken 2024/2025. Bouwen 2025 of 2026
Nunspeet: Partners: ▪ De Arend ▪ De Wingerd ▪ Careander ▪ Pactum	IKEC opnemen in IHP	Opgenomen maar aantal m2 onvoldoende. Overleg met gemeente loopt. Kosten mogen niet uitgaan boven het in het IHP opgenomen bedrag.
Nunspeet Partners:	Junior College omvormen naar 10-14 voorziening Nunspeet.	Op dit moment niet meer dan een idee in onderzoek door de partners.

	Beleidsvoornemens 2023	Stand van zaken januari 2024
- Nuborgh College - CNS		Gemeente hecht aan doorgang bouw.
Harderwijk Partners: - De Springplank - Valentijn	IKEC met Basisschool opnemen in IHP	Voorkeurslocatie is gekozen. Locatiepaspoort wordt uitgewerkt. Opname in IHP is nog in behandeling.
Onderhoud alle scholen.	Onderhoud uitvoeren overeenkomstig nieuwe MJOP. Overleg op momenten dat het gaat om grote werken en dan rekening houden met de duur tot nieuwbouw.	Onderhoud schoolpleinen is uitgevoerd. Onderhoud aan daken is gegund en wordt in 2024 uitgevoerd. Overig onderhoud wordt volgens plan opgepakt in 2024.

Voorziening groot onderhoud

Medio 2023 is de nadere uitwerking ontvangen op de volgende vragen:

- Welke definitie zal worden gehanteerd voor groot onderhoud;
- Voor welk onderhoud is de gemeente verantwoordelijk en voor welk onderdeel het schoolbestuur.

Deze wijziging was nodig omdat de veel toegepaste egalisatiemethode voor de bepaling van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening voor het onderhoud niet in overeenstemming was met de Richtlijnen van de Raad Jaarverslaggeving (RJ).

Op basis van MJOP's (Meerjaren onderhoudsplannen) wordt een voorziening gevormd. Hierbij wordt naar tijdsevenredigheid de voorziening opgebouwd naar rato van de onderhoudstermijn van een component. De werkelijke onderhoudskosten worden te zijner tijd ten laste gebracht van deze voorziening. Regelmatig voorkomende onderhoudskosten komen rechtstreeks ten laste van de exploitatie. Dit betreft alleen maar het "klein" onderhoud waarvan de kostprijs onder de ondergrens van € 3.000 ligt. Kosten als gevolg van onder meer uitbreidingen van de capaciteit of kwalitatieve verbeteringen (besparing energieverbruik e.d.) moeten altijd worden geactiveerd op de balans, waarna hier jaarlijks op wordt afgeschreven. Voor deze zogenoemde 'uitbreidingsinvesteringen' is het dus niet toegestaan om een voorziening groot onderhoud te vormen, om vervolgens uitgaven ten laste van de voorziening groot onderhoud te brengen. Stichting Volare heeft in 2023 gekozen voor het opbouwen van een voorziening groot onderhoud conform RJ 212, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2023.

DOELEN EN RESULTATEN

De begroting voor het jaar 2023 was onderdeel van een meer jaren stappenplan van het bestuur, dat (financieel) het doel had om het eigen vermogen terug te brengen tot een voor Volare verantwoord en te verantwoorden niveau boven de door de minister bepaalde signaleringswaarde.

Dit beleid wordt ook in de komende jaren voortgezet. De eerste forse stap is uiteindelijk wel in 2023 gezet, ondanks dat het exploitatieresultaat bijna 6 ton positief is. Door het vormen van een onderhoudsvoorziening is uiteindelijk het Eigen Vermogen met ca. 1 miljoen euro gedaald. Volare zit echter nog steeds ruim boven de signaleringwaarde. De Stichting heeft nog een bovenmatig EV van € 1.530.900. In de meerjarenbegroting van 2024 – 2028 presenteert Volare forse negatieve exploitatietekorten, die moeten leiden tot een vermogen dat uiteindelijk rond of zelfs onder de signaleringswaarde komt te liggen. Er worden echter wel grote vraagtekens gezet bij de bepaling voor de signaleringswaarde. Is het reëel om deze waarde voor sbo/so/vso op dezelfde manier te berekenen als voor het regulier basisonderwijs. Een gemiddelde leerling van Volare is echter sowieso al minimaal drie keer zo 'duur' als een gewone leerling. Dus mutaties in het aantal leerlingen tikken bij Volare heel hard door.

Volare ontvangt veel geld via het SWV en via externe afspraken/detacheringen. Dit staat in geen verhouding tot wat een gemiddelde school aan extra's ontvangt. Komt er in deze batenstroom een kink in de kabel, dan heeft dat grote gevolgen voor de organisatie, waar natuurlijk niet a la minute op geanticipeerd kan worden. Mooi dat het normatief EV van Volare op € 885.060 is vastgesteld per 31 december 2023. Een waarde van minimaal € 1.500.000 zou in dit geval veel passender zijn. Gezien de huidige complexe huisvestingssituatie zou dit juist een goede basis zijn.

Toelichting

Al meerdere jaren ontvangt het primair onderwijs en daarbinnen het gespecialiseerde onderwijs, incidenteel, veel extra geld. Op het eerste oog een goede ontwikkeling maar in de praktijk maken bestedingsvoorschriften en regels een goede inzet van deze incidentele middelen complex. Per subsidie is het verschillend of de GMR betrokken moet worden of alleen de MR, dan weer het team en soms is er helemaal geen medezeggenschap betrokken. Voor alle betrokkenen is dit onoverzichtelijk en verwarrend.

Hier komt bij dat het ingewikkeld is om 'incidenteel geld' doelmatig te besteden. Enerzijds omdat er geen leraren beschikbaar zijn om de beoogde activiteiten uit te voeren en anderzijds omdat het niet mogelijk is om met incidentele middelen structurele verplichtingen aan te gaan.

Zolang er niet meer ruimte is om 'lumpsum' middelen anders te mogen besteden (bijvoorbeeld aan huisvesting) blijft het lastig om de hoogte van het eigen vermogen terug te brengen.

Beleidsvoornemens 2023	Stand januari 2024
Negatief resultaat : Extra uitgaven voor onderwijskwaliteit: ▪ verbetering onderwijskwaliteit; ▪ scholing medewerkers; ▪ aanhouden of extra inzet personeel; ▪ Bestuurlijke ondersteuning; ▪ Modernisering leermiddelen.	Resultaat: ▪ investering in onderwijskwaliteit is overeenkomstig de planning gebeurd. Scholing en training en coaching 'on the job' ▪ nieuwe methodes zijn geïmplementeerd.

OPSTELLEN MEERJARENBEGROTING

Begin 2023 is een nieuw strategisch beleidsplan opgesteld. Binnen dit beleid heeft kwaliteitsontwikkeling, huisvesting en personeel een belangrijke plaats. In samenhang hiermee is ook de meerjarenbegroting opgesteld.

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Voor het te voeren strategisch beleid zijn de volgende ontwikkelingen van belang;

Inclusief onderwijs

Ondanks de teleurstellende opbrengsten van het Passend Onderwijs tot nu toe, blijft vanuit de politiek de opdracht aan het onderwijs om de overgang naar inclusief onderwijs te gaan maken. Dat hierbinnen een belangrijke rol voor het gespecialiseerde onderwijs is weggelegd is duidelijk. Volare zal in samenwerking met haar onderwijs- en zorgpartners invulling gaan geven aan deze rol.

Leerlingen

Het bestuur gaat uit van een stabiel aantal leerlingen gedurende de komende 4 jaar, waarbij zij zich rekenschap geeft van de vele onzekere variabelen die nodig zijn voor betrouwbare prognoses.

Op lokaal niveau spannen schoolbesturen zich in om zoveel mogelijk kinderen huisnabij passend en zo mogelijk inclusief onderwijs te bieden. Het is belangrijk om nauw betrokken te zijn bij lokale ontwikkelingen in onze regio. Hierdoor wordt het mogelijk om huisnabij gespecialiseerd onderwijs te bieden of expertise ter beschikking te stellen.

Personeel

Personeel is de belangrijkste factor voor goede onderwijskwaliteit maar in de huidige krappe arbeidsmarkt ook een kwetsbare. Het is belangrijk om Strategisch Personeelsbeleid te ontwikkelen waarmee wij een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven voor medewerkers die zich betrokken voelen bij kinderen met extra ondersteuningsbehoeften.

Huisvesting

Alle schoolgebouwen van de stichting zijn niet meer 'bij de tijd'. Dit geldt zowel voor hun duurzaamheid en energiegebruik als op het punt van modern onderwijs. Renovatie lijkt voor geen van de gebouwen een goede optie. Het strategisch beleid is daarom gericht op nieuwbouw voor alle locaties.

Samenwerking

In het voorjaar van 2024 werd het bestuur van Volare geïnformeerd dat als gevolg van een bestuurlijke herijking binnen Educare het proces naar verdergaande bestuurlijke samenwerking met Volare werd afgebroken. Dit was het signaal om opnieuw te gaan onderzoeken welke vorm van bestuur het beste past bij de stichting Volare. Tegelijkertijd zal de toezichthouder het proces monitoren, dat ervoor moet zorgen dat de organisatorische samenwerking van de scholen van Volare en Educare ongestoord vervolgd kan worden. Specifiek aandachtspunt is daarbij de gezamenlijke huisvesting in Harderwijk, Nunspeet en Zeewolde.

TREASURY

Het bestuur beheert haar financiële middelen conform het in het Treasurystatuut vastgelegde beleid. Dit betekent dat liquide middelen nodig voor de dagelijkse uitvoering van de stichting op een lopende rekening zijn geplaatst. De middelen welke niet direct nodig zijn voor de dagelijkse uitvoering zijn op een spaar- en of depositorekening geplaatst.

ALLOCATIE VAN MIDDELEN

De bekostiging voor onze scholen door DUO, wordt toegekend op basis van het feitelijke aantal ingeschreven leerlingen op schoolniveau en is voorts afhankelijk van de schoolsoort. De uitkering van de bekostiging geschiedt op bestuursniveau.

Volare hanteert een zogenaamd 'afdracht model': de scholen mogen beschikken over de bekostiging zoals deze is berekend door OCW en dragen een afgesproken bedrag af aan de boven schoolse organisatie. De bovenschoolse organisatie voert daarmee een aantal werkzaamheden en activiteiten uit die beter bovenschools kunnen plaatsvinden. Dit betreft de activiteiten van toezicht, bestuur en GMR en de ondersteuning hiervan.

Op schoolniveau zijn een aantal specifieke afspraken gemaakt.

Voor het VSO geldt:

- 90% van de middelen voor materiele instandhouding en 97,5% van de middelen voor huisvesting zijn overgedragen aan het Morgen College (MC). Dit omdat de leerlingen van het VSO inhuizen bij het MC en het MC voorziet in zowel de huisvesting als in de m.i. voor ons VSO;

- De VSS heeft een vergoeding ontvangen, op basis van de GPL van de Verschoorschool, ter dekking van de loonkosten van wtf 1,8 leraren, wtf 0,25 voor inzet intern begeleider en wtf 0,1 orthopedagoog en wtf 0,2 voor aansturing door een directeur. Totaal dus 2,35 FTE.

Voor SO Verschoorschool geldt:

- De begrote subsidie van € 212.000,- van het samenwerkingsverband ter dekking van de personeelskosten van de Koestergroepen is medio 2023 geïndexeerd met 19% en daarmee verhoogd naar € 252.280,-

Voor SBO Van der Reijdenschool geldt:

- De schoolbesturen hebben in 2023 geen gebruik gemaakt van de observatiemogelijkheid binnen de VDR school. Omdat de groepen vol zaten met geïndiceerde leerlingen, waren er geen lege plekken en heeft de VDR geen beroep gedaan op de zogenaamde garantiestelling van de overige schoolbesturen.

ONDERWIJSACHTERSTANDENMIDDELEN

Binnen Volare ontvangt het bestuur alleen voor de Van der Reijdenschool middelen ter bestrijding van onderwijsachterstanden. Deze middelen (totaal €40.018,-) worden door de school zelf ingezet.

De achterstandsmiddelen zijn ingezet voor begeleiding van leerlingen door de orthopedagoog (4 uur per week) en een leraar (4 uur per week).

De orthopedagoog werd ingezet voor diagnostiek individuele begeleiding van leerlingen.

Omdat de betreffende leerlingen verspreid zijn over 4 groepen is de extra inzet van leraar langs deze lijn verdeeld om zo in iedere groep de leerlingen in groepjes aanvullende instructie te geven. In de vorm van pre-teaching of extra instructie.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in het hoofdstuk Financieel beleid:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen
- Meerjarenbegroting

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht.

INTERN RISICOBEBEERSINGSSYSTEEM

De beheersing van de processen is een belangrijk aandachtspunt van stichting Volare. De interne analyse in het kader van planning- en control cyclus is belegd bij het administratiekantoor Akorda. De interim controle van de accountant en de jaarlijks uitgevoerde accountantscontrole geven voldoende vertrouwen dat de stichting haar bedrijfsprocessen in de basis op orde heeft. De directeur-bestuurder heeft frequent overleg met de financiële afdeling van Akorda om, indien nodig, financiële problematiek bij te sturen. Het bestuur ontvangt 4 maal per jaar van de directeur-bestuurder een financiële rapportage opgesteld door Akorda. In deze rapportage worden de risico's beschreven ten aanzien van personeel, leerlingen, huisvesting en financiën. Deze rapportage wordt elk kwartaal door de directeur-bestuurder met de auditcommissie van de toezichthouder besproken, waarna zo nodig maatregelen worden voorbereid.

Er is een duidelijke functiescheiding aangebracht tussen de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht, waarbij de controlerende functie is geformaliseerd.

Van elk van de beschreven risico's wordt een verwachting uitgesproken over de gevolgen in geval het risico werkelijkheid wordt, de te verwachten kans dat het risico werkelijkheid wordt, de mogelijk financiële consequenties ervan en de maatregelen om het risico te beperken of de gevolgen op te vangen.

De stichting Volare, met onder haar bestuur twee scholen voor speciaal en speciaal basisonderwijs, is een kleine stichting. Geringe wijzigingen in leerlingaantallen hebben grote gevolgen. Een kleine terugloop van slechts 10 leerlingen leidt al tot het verlies van twee arbeidsplaatsen.

In onderstaand overzicht heeft het bestuur de risico's opgenomen waarmee zij rekening houdt.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Omschrijving	Kans (1-5)	Kosten	Impact (1-5)	Evaluatie/ Maatregel
Onderwijskundig beleid				
Onvoldoende onderwijstijd voor basisvaardigheden.	1	€ 30.000,-	5	1. Begeleiding CED Opgenomen in begroting en dit loopt. 2. Kwaliteitskaart onderwijstijd en lesrooster

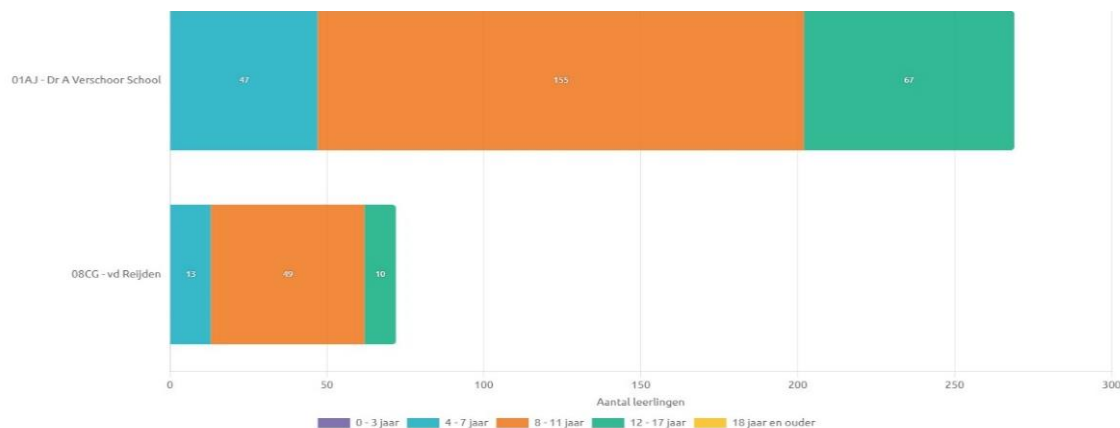
Personeelsbeleid				
Blijvend lerarentekort	4	€ 90.000,-	4	1. Extra investeren in professionele ontwikkeling leraren. 2. Alternatieve werkvormen ontwerpen Opgenomen in begroting 3. Inhuren via 'bureaus'
Ziekte, arbeidsongeschiktheid, werkloosheid leidend tot WW betaling transitievergoeding etc.	3	€25.000,-	4	Inzet van re-integratie begeleiders. Aanhouden hogere reserve
Arbeidsconflict leidend tot juridische kosten, WW betaling etc.	1	€ 90.000,-	4	Aanhouden hogere reserve
Organisatorisch beleid				
Samenwerkingsproces met EduCare strandt, waardoor meerkosten ondersteuning door kleinschaligheid, extra ontwikkelkosten huisvesting.	1	€ 50.000,-	5	Proces begeleiding = opgenomen in begroting
Maatschappelijke en imagokosten voor communicatie, juridische, boete etc.	2	€ 35.000,-	5	Volgen protocollen en richtlijnen, juridisch advies. Aanhouden hogere reserve
Wet en regelgeving WPO, AVG, aanbestedingsregels	2	€ 25.000,-	3	1. Regelmatige voorlichting door AVG experts aan teams.

				2. juridisch advies. Aanhouden hogere reserve
Financieel Materieel Beleid				
Daling leerlingaantal	2	€ 120.000,-	4	1. Aanhouden boventallig personeel 2. Profileringscholen Aanhouden hogere reserve
Einde arrangements-bekostiging 750k				
Ondersteuningsgroepen Epe	3	€ 30.000,-	3	Ombouw naar nieuwe systematiek
Koestergroepen Nunspeet	3	€ 100.000,-	5	Omzetten naar TLV cat. hoog
M.i.v. 2023-2024 Koestergroepen is budget met 19% verhoogd. Tekort teruggebracht van € 87.000,- naar € 46.000,-				
Transfergroepen Harderwijk	5	€ 70.000,-	5	Omzetten naar TLV VSO proces is gestart. 2024-2025 1e jaar en 2025-2026 2e jaar. Aanhouden hogere reserve
Mislukken vervolg OJA	3	€ 150.000,-	3	1. Evaluatie en procesbegeleiding Oberon. 2. Inzet zorgarrangeur

				3. Inhuur SPW 4 personeel Regio-breed wordt vervolg voorbereid. = opgenomen in de begroting
Vereiste 10% bijdrage aan duurzaamheidseisen nieuwbouw	4	€ 227.500,-	3	Aanhouden hogere reserve
Beëindigen tegemoetkoming exploitatiekosten VDR	2	€ 40.000,-	4	Aanhouden hogere reserve
Wijziging richtlijn onderhoudsvoorziening	5	€ 1.575.000,-	5	1. MJOP herijken 2. Voorziening treffen Nieuw MJOP is opgesteld en voorziening getroffen.
Energiekosten stijgen als gevolg van faillissement DVEP	5	€ 30.000,-	3	Is verwerkt in de begroting

JAARREKENING

Leerlingaantallen per 1 februari 2023

LEERLINGEN IN MEERJAREN-PERSPECTIEF

Aantal leerlingen	Vorig jaar	Verslagjaar	Prognose			
			01-02-2024	01-02-2025	01-02-2026	01-02-2027
SBO	51	54	50	51	51	51
SO Epe	26	27	19	20	20	20
SO Nunspeet	214	197	207	210	210	210
VSO	20	20	30	40	40	40
arrangement	20	20	10	0	0	0
Totaal	331	318	316	321	321	321

Op grond van de meest recente ontwikkeling van het leerlingaantal, houdt het bestuur een bescheiden prognose aan voor de komende jaren. Dit omdat er nog geen signalen zijn dat er op korte termijn sprake zal zijn van een kentering.

Belangrijkste oorzaak van de daling is geweest dat in 2021 en 2022 de laatste grote groep leerlingen is uitgestroomd die nog was geplaatst op basis van de indicatiestelling volgens de regels onder de LGF. De veranderde regelgeving heeft er toe geleid dat de instroom is afgenomen. Deze regelgeving blijft voorlopig nog bestaan en in samenhang met de druk tot inclusiever onderwijs, lijkt het aannemelijk dat de instroom niet sterk zal toenemen.

Op basis van de demografische ontwikkelingen verwachten we geen sterke dalingen of stijgingen in leerlingaantallen. Er zijn wel geringe verschillen tussen gemeenten maar omdat Volare regionaal werkt blijft het gemiddeld stabiel.

FTE (TEL DATUM 31-12-2023)

Aantal FTE	Vorig jaar	Verslagjaar	Prognose			
			31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Bestuur/ directie	3	4	4	4	4	4
Leraren	40	37	38	38	38	38
Ondersteunend Personeel	31	30	27	25	23	23
Totaal	74	71	69	67	65	65

Vanwege de afgenomen leerlingaantallen zal ook de omvang van het schoolteam afnemen. Vanwege het lerarentekort zal sturing op verdere krimp van het team vooral gezocht worden binnen de ondersteunende functies.

TOELICHTING OP DE FINANCIËLE POSITIE

Exploitatie 2023

Financieel heeft stichting Volare over het kalenderjaar 2023 een goed jaar gehad. Het exploitatieresultaat (excl. ABC4) is € 595.102. Geconsolideerd resultaat: € 589.491.

Het hoge exploitatieresultaat wordt grotendeels verklaard door het lagere aantal fte's dat voor het personeel is ingezet. De personeelslasten blijven ondanks een cao-stijging van 10% ruim binnen de begroting.

Tevens heeft Volare substantiële bedragen ontvangen van het vervangingsfonds en het UWV voor het personeel. DUO heeft de cao-stijging wel grotendeels gecompenseerd waardoor de rijksbijdragen flink zijn gestegen. Daar er geen doorbelasting is geweest voor de ondersteuningsgroepen zijn de overige baten lager dan begroot. Het totaal der baten is uiteindelijk € 310.486 hoger dan begroot.

Bij de lasten valt verder op dat de afschrijvingen ruim binnen het budget blijven. Niet alle geplande investeringen zijn gedaan en door de vorming van een onderhoudsvoorziening worden de grote investeringen in de gebouwen rechtstreeks op de nieuwe voorziening afgeboekt. Met een dotatie ad € 115.690 aan de onderhoudsvoorziening zijn de huisvestingslasten ruim boven de begroting uitgekomen.

De uitgaven voor energie, heffingen, tuin en de overige huisvestingslasten bleven wel binnen het budget. Bij de post overige lasten springen de uitgaven voor deskundigenadvies, huishouding, bestuur en ICT eruit.

Met een gemiddeld rentepercentage over 2023 van bijna 1% heeft Volare weer een mooi bedrag aan rente ontvangen op de spaarrekeningen, zodat de financiële baten/lasten weer een goed positief saldo laten zien.

Balans per 31 december 2023

De investeringen groot onderhoud zijn uit de materiële vaste activa gehaald, zodat deze post in 2023 flink gedaald is. De vorderingen op het Morgen College en Stichting Zeeluwe zijn flink gestegen per 31-12-2023 t.o.v. een jaar eerder. De liquide middelen zijn deels meegelift met het positieve exploitatieresultaat, maar deze zijn weer 'bijgestuurd' door de afname van de kortlopende schulden en de sterk gestegen vorderingen.

Door de vorming van een onderhoudsvoorziening is het Eigen Vermogen van stichting Volare wel gedaald. Per 1 januari 2023 is namelijk vanuit de algemene reserve een bedrag ad € 1.574.506 aan de onderhoudsvoorziening toegevoegd. Het exploitatieresultaat over 2023 is per 31 december 2023 toegevoegd aan de algemene reserve. De stand van het Eigen Vermogen eind 2023 is € 2.507.911. Aan de nieuwe onderhoudsvoorziening is in 2023 een bedrag ad € 115.690 gedoteerd en er is per saldo € 47.979 aan uitgaven onttrokken. De stand van deze voorziening per 31 december 2023 is € 1.642.217. De voorziening jubilea bedraagt nu € 40.108. De kortlopende schulden zijn iets gedaald. Er waren per eind december 2023 minder verplichtingen aan het personeel en de posten crediteuren en overlopende passiva zijn ook gedaald.

Verslag intern toezicht

INTERN TOEZICHT

Goed intern toezicht op het bestuur is één van de belangrijkste principes van goed bestuur. Goed intern toezicht is een hulpmiddel bij het inzichtelijk maken en bewaken van prestaties van de scholen van Volare. De intern toezichthouders van Volare houden integraal toezicht op de directeur-bestuurder, staan hem met raad terzijde en benoemen en ontslaan (leden van) het bestuur.

Met haar verslag wil de intern toezichthouder aan de buitenwereld laten zien hoe zij haar toezichtstaak vervuld.

AANTAL VERGADERINGEN

Voor de uitvoering van het intern toezicht werden 6 reguliere vergaderingen belegd. Daarnaast is in het kader van een herstelopdracht een gesprek met de Onderwijsinspectie gevoerd. Naast het toezicht op de uitvoering van de herstelopdracht werden de begroting, de (meer-jaren) formatie en de exploitatierekening besproken en goedgekeurd. Hiertoe werd ook overleg met de medezeggenschapsraad gevoerd.

INFORMATIEBRONNEN

Buiten de bestuursvergaderingen waarin de toezichthouders werden geïnformeerd door vooral de directeur-bestuurder, lieten de toezichthouders zich informeren door leden van de GMR, de leden van de kwaliteitscommissie en de auditcommissie en middels schoolbezoeken. In het verslagjaar 2023 heeft het bestuur een bijeenkomst met bestuurlijk verantwoordelijke belanghebbenden in de regio georganiseerd, waarbij ook de intern toezichthouder aanwezig was.

NIEUWE LEDEN

Begin 2023 resulteerde de wervingsprocedure, onder externe ondersteuning van het bureau B&T, in de aanstelling van drie nieuwe intern toezichthouders, te weten mevr. H.F. Blaauwendraad, dhr. A.G. Messelink en dhr. D. Mol. Zij traden per 1 maart 2023 aan.

Op deze datum traden zij toe in de plaats van mevr. E. Bakers, en dhr. E. Dommerholt. Dhr. A.G. Renting is op 31 december 2023 afgetreden als voorzitter.

Deze nieuwe interne toezichthouders werden geselecteerd op basis van de profielen Financieel, Kwaliteit, Onderwijs en organisatie.

BEZOLDIGING

Voor de intern toezichthouders geldt een vergoedingsregeling, die gebaseerd is op de branchecode van het VTOI. Gezien de omvang van de organisatie zijn de bedragen aangepast tot € 6.000, - voor de voorzitter en € 4.000, - voor de leden.

Deze bedragen liggen aanmerkelijk onder de voor organisatie geldende maxima van respectievelijk € 23.850,- en € 15.900,- en worden daarmee rechtmatig en proportioneel geacht.

EXTERNE ACCOUNTANT

De accountantsfunctie was opgedragen aan de accountant M&P. Deze externe accountant is, na selectie door administratiekantoor Akorda, formeel benoemd door het bestuur van Volare.

UITVOERING TOEZICHT

Het toezicht heeft in de eerste helft van het verslagjaar vooral in het teken van de herstelopdracht van de Inspectie gestaan. In samenhang hiermee hanteert de toezichthouder een aangescherpt toezichtskader en vergadert zij volgens een opgestelde kwaliteitskalender.

In deze kalender zijn op vaste momenten in het jaar kwaliteitsonderwerpen opgenomen die gekoppeld zijn aan meetbare normen voor de onderwijsresultaten, het pedagogisch-didactisch proces en het handelen van de leerkrachten. Dit stelt de interne toezichthouders in staat om zicht te houden op de kwaliteit van het onderwijsproces en het niveau van de opbrengsten ervan.

In haar rol als sparringpartner van de directeur-bestuurder, was er in 2023 veel aandacht voor de gevolgen van de verkoop van het Boschhuis aan een projectontwikkelaar. Het verschil van inzicht tussen deze nieuwe eigenaar en de gemeente Nunspeet over de toekomstige bestemming leidde tot zeer hinderlijke situaties op het terrein van de Verschoorschool. Met veel moeite kon afsluiting van het terrein worden voorkomen.

WERKGEVERSFUNCTIE EN TOEPASSING CODE GOED BESTUUR

Met de directeur-bestuurder werd een evaluatief- en beoordelingsgesprek gevoerd. De uitkomst daarvan stemde tot tevredenheid. Er bestaat waardering voor het op alle niveaus van de organisatie goed afronden van de herstelopdracht en er is vertrouwen dat dit niveau gecontinueerd kan worden en zelfs nog verbeterd.

Waardering is er ook voor de wijze waarop de positie van het gespecialiseerd onderwijs vorm krijgt in de regio Noordwest Veluwe.

De intern toezichthouder constateert dat de bedrijfsvoering bij Volare goed op orde is. Veel aandacht is besteed aan het treffen van de per 2024 verplichte onderhoudsvoorziening. Hierbij is naar het oordeel van de toezichthouder een goede balans gevonden tussen enerzijds voldoen aan de geldende regels en tegelijkertijd aan de omvang van de voorziening. Dit maakt het mogelijk om het achterstallig onderhoud de komende jaren uit te laten voeren. Constructief overleg met de accountant heeft hieraan in belangrijke mate bijgedragen.

Aandachtspunt in 2023 was de omvang van het bovenmatig eigen vermogen. De beoogde extra maatregelen om dit terug te dringen zijn door de scholen uitgevoerd en naar verwachting zal het eigen vermogen binnen de periode van de meerjarenbegroting uitkomen op het gewenste niveau.

In het voorjaar van 2023 heeft het bestuur, onder leiding van een extern deskundige, haar eigen functioneren geëvalueerd. De bijeenkomst stond met name in het teken van elkaar beter leren kennen en het herijken van de gezamenlijke visie op toezicht houden.

Continuïteitsparagraaf

A1 Kengetallen

	2023	2024 prognose	2025 prognose	2026 prognose
Personele bezetting in FTE				
Bestuur/Management	4,00	4,00	4,00	4,00
Onderwijzend personeel	37,00	38,00	38,00	38,00
Ondersteunend personeel	31,00	27,00	25,00	23,00
Leerlingaantallen	318	316	321	321

A2 Balans

	31-12-2023	2024 prognose	2025 prognose	2026 prognose
Vaste activa				
1.1.2. Materiele vaste activa	283.028	290.000	300.000	300.000
	283.028	290.000	300.000	300.000
Vlottende activa				
1.2.2. Vorderingen	559.905	325.000	310.000	300.000
1.2..4. Liquide middelen	4.219.671	3.811.338	3.408.509	3.151.407
	4.779.576	4.136.338	3.718.509	3.451.407
Totaal activa	5.062.604	4.426.338	4.018.509	3.751.407
Eigen vermogen				
2.1.1.1. Algemene reserve	2.129.349	1.767.639	1.500.639	1.230.639
2.1.1.2. Bestemmingsreserve publiek	286.611	25.000	25.000	25.000
2.1.1.3. Bestemmingsreserves privaat	121.254	120.000	120.000	120.000
2.1.1.5. Bestemmingsfondsen privaat	38.425	38.000	40.000	40.000
	2.575.639	1.950.639	1.685.639	1.415.639
2.1.2. Aandeel derden	0	0	0	0
	2.575.639	1.950.639	1.685.639	1.415.639
Voorzieningen	1.682.325	1.715.699	1.562.870	1.555.768
Kortlopende schulden	804.640	760.000	770.000	780.000
Totaal passiva	5.062.604	4.426.338	4.018.509	3.751.407

A2 Staat van baten en lasten

	2023	2024 prognose	2025 prognose	2026 prognose
Rijksbijdragen	7.103.617	6.493.401	7.131.941	7.208.322
Overige overheidsbijdrage	90.447	96.000	96.000	96.000
Overige baten	708.707	693.434	693.434	693.434
Totaal baten	7.902.771	7.282.835	7.921.375	7.997.756
Personeelslasten	6.291.586	6.736.671	6.999.045	7.082.598
Afschrijvingen	79.303	150.565	144.232	143.721
Huisvestingslasten	374.479	511.400	521.900	511.900
Overige lasten	537.285	500.886	508.686	511.886
Doorbetalingen aan schoolbesturen	63.086	65.000	65.000	65.000
Totaal lasten	7.345.739	7.964.522	8.238.863	8.315.105
Saldo baten en lasten	557.032	-681.687	-317.488	-317.349
Saldo financiële bedrijfsvoering	32.459	56.687	52.488	47.349
Totaal resultaat	589.491	-625.000	-265.000	-270.000
Hierin begrepen incidentele baten/lasten				

B1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Zie pagina 13 van het bestuursverslag

B2 De belangrijkste risico's en onzekerheden

Zie pagina 43-46 van het bestuursverslag

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie pagina 51-53 van het bestuursverslag

Financiële kengetallen

	31-12-2023	31-12-2022
Solvabiliteit 1 = eigenvermogen/balanstotaal	50,9%	80,6%
Solvabiliteit 2 = (eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal	84,1%	81,5%
Liquiditeit = vlottende activa / vlottende passiva (current ratio)	5,94	4,98
Liquiditeit = (vlottende activa - voorraden) / vlottende passiva (quick ratio)	5,94	4,98
Weerstandsvermogen = (eigen vermogen - materiele vaste activa) / Rijksbijdragen		
Signaleringswaarde bovenmatig publiek eigen vermogen	885.060	993.300
Aantal leerlingen per 31 december	318	318
Eigen vermogen per leerling	8.099	11.419
Bijdrage OCW per leerling	22.338	20.844
Personele lasten per leerling	19.785	20.191

De solvabiliteit 1 is de mate waarin de organisatie op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.
Een hoge solvabiliteit (theoretisch maximaal 1) betekent relatief veel eigen vermogen en relatief weinig vreemd vermogen.

Bij solvabiliteit 2 worden voorzieningen bij het eigen vermogen opgeteld omdat ze, hoewel tot het vreemd vermogen behorend, deels een dusdanig 'vast' karakter hebben dat ze zonder risico aangewend kunnen worden om aan langere-termijn-verplichtingen te voldoen. De inspectie hanteert voor dit kengetal een ondergrens van 0,3.

De rentabiliteit geeft het rendement aan, ofwel de opbrengst in verhouding tot de totale baten.
Voor de rentabiliteit per jaar wordt een ondergrens van minus 0,10 gehanteerd.
Kijkt men over een periode van 3 jaar, dan is voor het onderwijs een rentabiliteit van minimaal 0 gewenst.

De liquiditeit is de mate waarin de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De inspectie hanteert hier een ondergrens van 0,3

Het weerstandsvermogen is het vermogen om ook in ongunstige tijden de activiteiten voort te zetten.

Geconsolideerde jaarrekening 2023

Geconsolideerde balans per 31 december 2023

(na verwerking resultaat bestemming)

	31 december 2023		31 december 2022
1. Activa			
1.1. Vaste activa			
1.1.2. Materiele vaste activa	283.028	283.028	362.121
			362.121
1.2. Vlottende activa			
1.2.2. Vorderingen	559.905		258.323
1.2.4. Liquide middelen	4.219.671		3.886.566
		4.779.576	4.144.889
Totaal activa	5.062.604		4.507.010
2. Passiva			
2.1. Eigen vermogen			
2.1.1. Groepsvermogen			
2.1.1.1. Algemene reserve	2.129.349		3.196.860
2.1.1.2. Bestemmingsreserve publiek	286.611		269.904
2.1.1.3. Bestemmingsreserves privaat	121.254		126.865
2.1.1.5. Bestemmingsfondsen privaat	38.425		37.671
	2.575.639		3.631.300
		2.575.639	3.631.300
2.2. Voorzieningen	1.682.325		42.875
2.4. Kortlopende schulden	804.640		832.835
Totaal passiva	5.062.604		4.507.010

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023

	2023	Begroting 2023	2022
3. Baten			
3.1 Rijksbijdragen	7.103.617	6.728.250	6.628.316
3.2 Overheidsbijdragen	90.447	96.000	126.059
3.5 Overige baten	708.707	768.035	942.941
	7.902.771	7.592.285	7.697.316
4. Lasten			
4.1. Personeelslasten	6.291.586	6.488.927	6.420.772
4.2 Afschrijvingen	79.303	124.864	94.615
4.3. Huisvestingslasten	374.479	305.775	262.472
4.4. Overige lasten	537.285	392.604	376.850
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen	63.086	72.975	63.093
	7.345.739	7.385.145	7.217.803
Saldo baten en lasten	557.032	207.140	479.513
6. Financiële baten en lasten			
6.1. Financiële baten	34.143	0	234
6.2 Financiële lasten	1.684	1.200	9.783
	32.459	-1.200	9.549
Resultaat	589.491	205.940	469.964

Bestemming resultaat

Algemene reserve publiek	577.641
Bestemmingsreserves publiek	16.707
Bestemmingsreserves privaat	-5.611
Bestemmingsfondsen privaat	754
	589.491

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Saldo baten en lasten	557.032	479.513
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	79.303	94.615
Mutatie eigen vermogen	-1.525.625	469.971
Mutatie voorzieningen	<u>1.639.450</u>	<u>350</u>
	750.160	1.044.449
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie operationele vorderingen	-301.582	361.889
Mutatie operationele schulden	<u>-28.195</u>	<u>280.514</u>
	-329.777	642.403
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>420.383</u>	<u>1.686.852</u>
Ontvangen interest	-34.143	-234
Betaalde interest	<u>-1.684</u>	<u>-9.783</u>
	-35.827	-10.017
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>384.556</u>	<u>1.676.835</u>
(Des)investeringen in vaste activa	<u>-210</u>	<u>-108.663</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-210</u>	<u>-108.663</u>
Netto kasstroom	<u><u>384.346</u></u>	<u><u>1.568.172</u></u>
Liquide middelen		
Liquide middelen einde boekjaar	4.219.671	3.886.566
Liquide middelen begin boekjaar	<u>3.886.566</u>	<u>2.787.893</u>
Toename/afname liquide middelen	<u><u>333.105</u></u>	<u><u>1.098.673</u></u>

Toelichting bij de jaarrekening 2023

Algemene grondslagen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

Stichting Volare, gevestigd te 8072 DD in Nunspeet ingeschreven onder het K.v.K. nummer 41035333, is een onderwijsinstelling voor sbo, so en vso

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Stelselwijziging

Er heeft een stelselwijziging plaatsgevonden in de waardering van het groot onderhoud. Tot en met het jaar 2022 werd het groot onderhoud geactiveerd en afgeschreven als onderdeel van de materiële vaste activa. Vanaf 2023 wordt er een onderhoudsvoorziening opgebouwd vanuit de componentenbenadering. De mutatie in de onderhoudsvoorziening als gevolg van de stelselwijziging is rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt als correctie op de stand per 1 januari 2023.

Grondslagen Balans en Staat van baten en lasten

Activa en passiva zijn opgenomen tegen contante waarde, tenzij anders staat vermeld.

Stichting Volare neemt een actief alleen dan in de balans op:

- als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen de organisatie toekomen
- de waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen als:

- het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard gaat met een uitstroom van middelen; en
- de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van Stichting Volare

Taxonomie

Voor de nummering en de omschrijving hanteren we de onderwijstaxonomie zoals deze jaarlijks wordt vastgesteld door het Ministerie van OCW.

Vergelijkende cijfers

Indien het voor het vereiste inzicht noodzakelijk is, zijn vergelijkende cijfers geherrubriceerd.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De waarderingsgrondslag van voorzieningen is naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereist schattingen en veronderstellingen.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten minus ontvangen subsidie, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde.

De activeringsgrens per economische eenheid bedraagt € 3000

Afschrijving start op de dag van ingebruikname.

De afschrijvingstermijnen bedragen:

Aanpassingen/onderhoud gebouwen: 10 jaar

Uitbreiding gymzaal: 20 jaar

Meubilair: 10/16 jaar

ICT: 5 jaar

Leermiddelen: 8 jaar

Overige materiële vaste activa: 5 jaar

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen wordt rekening gehouden.

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de stichting en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen.

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Een dergelijke voorziening wordt bepaald op basis van beoordeling van de inbaarheid van de individuele vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen contante waarde. Deze staan ter vrije beschikking, tenzij anders is vermeld.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd.

De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van Stichting Volare

Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

Bestemmingsreserve publiek

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit publiekrechtelijke middelen en moet worden aangewend voor onderwijsdoelstellingen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, die door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsreserve huisvesting

De hoogte van de publieke bestemmingsreserve huisvesting betreft de kosten gemoeid met de verhuizing van een van de locaties van Stichting Volare. Het bestuur heeft ervoor gekozen deze beperking aan te brengen.

Bestemmingsreserve privaat

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit privaatrechtelijke middelen en activiteiten.

Hieruit kunnen zaken bekostigd worden waarvoor de publieke middelen niet zijn bedoeld.

Reserve ABC4

Deze reserve wordt gevormd door de private gelden die via ABC4 lopen. Het jaarlijkse exploitatieresultaat wordt toegevoegd/onttrokken aan de reserve.

Private reserve algemeen

Deze reserve is ontstaan uit de private gelden die via de ouderbijdragen zijn opgebouwd.

Stichtingskapitaal Volare

Dit kapitaal is opgebouwd door de voorgangers van Stichting Volare. Sinds de fusie worden aan dit kapitaal geen middelen toegekend.

Bestemmingsfondsen privaat

Schoolfonds

Dit betreft het niet-vrij besteedbaar vermogen dat is gevormd door derden vanuit privaatrechtelijke middelen en activiteiten. De inkomsten en uitgaven van de private schoolrekeningen bepalen het resultaat.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorziening en de overige voorzieningen gepresenteerd. Zij zijn opgenomen tegen contante waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
- b. het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is;
- c. er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Personele voorzieningen

Voorziening voor jubileumuitkeringen

De voorziening voor jubileumuitkeringen betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. Dit betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen en leeftijd.

Voorziening groot onderhoud

Voorziening groot onderhoud

De voorziening is opgebouwd in overeenstemming met de toepassing van RJ 212.4, conform de componentenmethode.

Per 1 januari 2023 heeft deze stelselwijziging plaatsgevonden.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Voor aanvullende subsidies die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede deel op de balans als overlopende passiefpost aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt dan jaarlijks naar rato van de besteding. In het laatste jaar van de looptijd van de subsidie valt het gehele restant vrij en wordt het eventuele resultaat genomen. Door deze boekingswijze geschiedt de toekenning van vooruitontvangen bedragen aan opvolgende perioden stelselmatig en tijdevenredig.

Tevens verantwoorden wij (meerjarige) subsidies met een toegekend subsidiebedrag waarvoor een prestatieverklaring wordt verlangd en geoormerkte subsidies met verrekening van eventuele overschotten in het voorgeschreven Model G.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Stichting Volare kent een toegezegde pensioenregeling, die is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP).

Deze kan op basis van RJ 271 worden geclassificeerd als een toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de pensioenlasten in de staat van baten en lasten.

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen, welke is ondergebracht bij het ABP.

De dekkingsgraad van het pensioenfonds bedroeg ultimo 2023 110,5 %.

Zeze pensioenregeling wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. Behalve de betaling van de premies heeft de organisatie geen verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdrage aan het pensioenfonds. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremie's in toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Renteopbrengsten

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de staat van baten en lasten verwerkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Rentelasten

Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zijn verschuldigd zijn.

Personele lasten

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van het resultaat gebracht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Voor een goed begrip van het kasstroomoverzicht wordt verwezen naar de individuele toelichting op de posten in de jaarrekening.

Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting Volare maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die haar blootstellen aan markt-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's.

Deze financiële instrumenten betreffen in alle gevallen posten die in de balans zijn opgenomen, zoals vorderingen en schulden.

Om deze risico's te beheersen heeft Stichting Volare een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de stichting te beperken.

Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de organisatie verschuldigde betalingen, blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten.

Stichting Volare maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Liquiditeitsrisico

De organisatie bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde lening-convenanten te blijven.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

1. Activa

1.1. Vaste activa

1.1.2. Materiele vaste activa	2023	2022
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	55.996	137.894
1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	147.165	177.179
1.1.2.4. Overige materiele vaste activa	79.867	47.048
	283.028	362.121

Het verloop van de materiele vaste activa is als volgt weer te geven:

	1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.1.2.2. Terreinen	1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	1.1.2.4. Overige materiele vaste activa	1.1.2.5. Vaste bedrijfsmiddele n in uitvoering	1.1.2.6. Niet aan bedrijfsvoering dienstbare MVA
Stand per 1 januari						
Aanschafprijs	410.907	0	480.719	69.518	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	-273.013	0	-303.540	-22.470	0	0
Boekwaarde	137.894	0	177.179	47.048	0	0
Mutaties in de boekwaarde						
Investeringen	0	0	25.823	45.032	0	0
Overboeking	-70.693	0	0	0	0	0
Desinvesteringen op aanschafwaarde	114.946	0	127.231	7.224	0	0
Desinvesteringen op afschrijvingswaarde	-114.946	0	-127.231	-7.224	0	0
Afschrijvingen	-11.205	0	-55.837	-12.213	0	0
Saldo	-81.898	0	-30.014	32.819	0	0
Stand per 31 december						
Aanschafprijs	225.317	0	379.310	107.325	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	-169.321	0	-232.145	-27.458	0	0
Boekwaarde	55.996	0	147.165	79.867	0	0

1.2.2. Vorderingen	2023	2022
1.2.2.3. Vorderingen op gemeenten en GR's	94.565	109.075
1.2.2.10. Overige vorderingen	449.693	137.218
1.2.2.12. Vooruitbetaalde kosten	15.647	4.162
1.2.2.15. Overlopende activa overige	0	7.868
	551.935	258.323

1.2.4. Liquide middelen	2023	2022
1.2.4.1. Kasmiddelen	994	612
1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	4.218.677	3.885.954
	4.219.671	3.886.566

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

2. Passiva

2.1. Eigen vermogen

	Stand 1 jan	Resultaat	Mutaties	Stand 31 dec
2.1.1.1. Algemene reserve	3.196.860	577.641	-1.645.151	2.129.349
2.1.1.2. Bestemmingsreserve publiek	269.904	16.707	0	286.611
2.1.1.3. Bestemmingsreserves privaat	126.865	-5.611	0	121.254
2.1.1.5. Bestemmingsfondsen privaat	37.671	754	0	38.425
Totaal eigen vermogen	3.631.300	589.491	-1.645.151	2.575.639

Toelichting eigen vermogen

Per 1 januari 2023 is een voorziening groot onderhoud gevormd. Het vormen van deze voorziening heeft 2 mutaties tot gevolg ten aanzien van de algemene reserve.

- € 70.645 vrijval geactiveerd groot onderhoud ten laste van de algemene reserve
- € 1.574.506 eenmalige mutatie voorziening groot onderhoud ten laste van de algemene reserve

2.2. Voorzieningen

	2023	2022
2.2.1. Voorziening personeel	40.108	42.875
2.2.3. Voorziening groot onderhoud	1.642.217	0
	1.682.325	42.875

	Kortlopend deel		Langlopend deel	
	<1 jaar	1 t/m 5 jaar	> 5 jaar	
2.2.1. Voorziening personeel	5.120	4.699	30.289	
2.2.3. Voorziening groot onderhoud	85.128	567.310	989.779	

Het verloop van de voorzieningen is als volgt weer te geven:

	2.2.1. Personele voorzieningen	2.2.2. Voorzieningn verlieslatende contracten	2.2.3. Voorziening groot onderhoud	2.2.4. Overige voorzieningen
Stand per 1 januari	42.875	0	0	0
Mutaties				
Dotaties	615	0	115.690	0
Onttrekkingen	3.382	0	47.979	0
Overige	0		1.574.506	
Saldo	-2.767	0	1.642.217	0
Stand per 31 december	40.108	0	1.642.217	0

2.4. Kortlopende schulden

	2023	2022
2.4.8. Crediteuren	110.454	134.504
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	315.888	338.826
2.4.10. Pensioenen	74.507	71.164
2.4.12. Overige kortlopende schulden	106.277	47.560
2.4.17. Vakantiegeld en vakantiedagen	183.062	187.229
2.4.19. Overige overlopende passiva	14.453	53.554
	804.640	832.835

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De stichting heeft voor kopieerwerk, schoonmaak en energie contracten afgesloten over de afname van dienst en levering.

Kopieerwerk	Sharp	€ 1.468 per kwartaal	einde looptijd 31-07-2025
Schoonmaak	Magistraal	€ 8.132 per maand	einde looptijd 31-12-2024
Energie	Engie	€ 8.130 per maand	einde looptijd 31-12-2024

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die vermeld dienen te worden.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
3. Baten			
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW/EZ			
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	7.021.596	6.683.028	6.005.697
	7.021.596	6.683.028	6.005.697
3.1.2. Overige subsidies OCW/EZ	82.021	45.222	622.619
	7.103.617	6.728.250	6.628.316
3.2.2. Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
3.2.2.2. Overige gemeentelijke en GRbijdragen en subsidies	90.447	96.000	126.059
	90.447	96.000	126.059
	90.447	96.000	126.059
3.5 Overige baten			
3.5.1. Opbrengst verhuur	5.154	2.868	9.244
3.5.2. Detachering personeel	459.503	536.737	707.831
3.5.5. Ouderbijdragen (PO/VO)	0	0	38
3.5.10. Overige	244.050	228.430	225.829
	708.707	768.035	942.941
4. Lasten			
4.1. Personeelslasten			
4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
4.1.1.1. Lonen en salarissen	4.541.021	6.240.336	4.398.421
4.1.1.2. Sociale lasten	669.657	0	730.474
4.1.1.3. Premies Participatiefonds (PO/VO)	94.851	0	57.887
4.1.1.4. Premies Vervangingsfonds (PO/VO)	177.845	0	182.468
4.1.1.5. Pensioenlasten	649.250	0	636.517
	6.132.624	6.240.336	6.005.767
4.1.2. Overige personele lasten			
4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen	675	0	0
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst	243.675	116.396	346.526
4.1.2.3. Overige	167.856	207.195	159.084
	412.206	323.591	505.610
4.1.3. Ontvangen vergoedingen			
4.1.3.1. Ontvangen vergoedingen Participatiefonds (PO/VO)	0	0	-13.236
4.1.3.2. Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds (PO/VO)	-140.055	-40.000	-52.138
4.1.3.3. Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	-113.189	-35.000	-25.231
	-253.244	-75.000	-90.605
	6.291.586	6.488.927	6.420.772
Gemiddeld aantal fte's	71,05		73,94

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2. Afschrijvingen materiele vaste activa	79.303	124.864	94.615
	<u>79.303</u>	<u>124.864</u>	<u>94.615</u>
4.3. Huisvestingslasten			
4.3.1. Huren	8.000	0	0
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	21.849	22.500	15.892
4.3.4. Energie en water	87.693	117.000	100.213
4.3.5. Schoonmaakkosten	103.554	113.850	112.813
4.3.6. Belastingen en heffingen	10.630	12.235	13.686
4.3.7. Dotatie voorziening onderhoud	115.690	0	0
4.3.8. Overige huisvestingslasten	27.063	40.190	19.868
	<u>374.479</u>	<u>305.775</u>	<u>262.472</u>
4.4. Overige lasten			
4.4.1. Administratie en beheer	200.319	124.230	119.641
4.4.2. Inventaris en apparatuur	158.774	151.311	150.757
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen	36.986	42.025	43.186
4.4.5. Overige	141.206	148.013	63.266
	<u>537.285</u>	<u>465.579</u>	<u>376.850</u>
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen			
4.5.3. Overige doorbetalingen van rijksbijdragen aan schoolbesturen	63.086	72.975	63.093
	<u>63.086</u>	<u>72.975</u>	<u>63.093</u>
5. Gerealiseerde herwaardering			
5.1. Seperate specificatie kosten instellingsaccountant			
5.1.1. Kosten onderzoek jaarrekening	8.349	7.950	7.558
	<u>8.349</u>	<u>7.950</u>	<u>7.558</u>
6. Financiële baten en lasten			
6.1. Financiële baten			
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	34.143	0	234
	<u>34.143</u>	<u>0</u>	<u>234</u>
6.2 Financiële lasten			
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke lasten	1.684	1.200	9.783
	<u>1.684</u>	<u>1.200</u>	<u>9.783</u>
9. Resultaat	<u>589.491</u>	<u>205.940</u>	<u>469.964</u>

Model G Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule (bedragen in euro's)

(Regeling OCW-subsidies art.13,lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing	Toewijzing	Bedrag	Ontvangen	activiteiten ultimo verslagjaar
	kenmerk	datum	Toewijzing	t/m Verslagjaar	cf. subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs	IIB210092	13-11-2021	39.960	39.960	Ja

A3 Wet Normering Topinkomens

A3.1 WNT: Modelmatige weergave rapportagegegevens volgens Wet normering topinkomens (WNT).

Voor onze stichting geldt een bezoldigingsmaximum van € 159.000 o.b.v. 8 complexiteitspunten.

Criterium	aantal punten
Totale baten 2021 (tussen de 5 en 25 miljoen)	4
aantal leerlingen 2021	1
gewogen aantal onderwijssectoren	3
Aantal complexiteitspunten	8

VERMELDING LEIDINGGEVENDE TOPFUNCTIONARISSEN (met dienstbetrekking)

Naam	Functie	Voorzitter	Gewezen topfunctionaris	(fictieve) dienst- betrekking	Ingang dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning		Bezoldiging	Bezoldiging	Belastbare onkosten- vergoeding		Voorziening beloning op termijn		Totale beloning		Uitkeringen beëindiging dienstverband		Motiveringen
								in euro's		max	max	in euro's		in euro's		in euro's		in euro's		
		(J/N)	(J/N)	(J/N)	vanaf	t/m		2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
Dhr. A. Harms	Directeur-bestuurder	N	N	J	01-01-23	31-12-23	1	110.711	108.941	159.000	154.000	0	0	19.182	20.032	129.893	128.973	-	-	nvt

VERMELDING TOEZICHTHOUDENDE TOPFUNCTIONARISSEN EN DEGENEN DIE NOG 4 JAAR ALS TOPFUNCTIONARIS WORDEN AANGEMERKT

Naam	Functie	Voorzitter	Ingang functievervulling	Einde functievervulling	Beloning		Belastbare onkosten- vergoedingen		Bezoldiging	Bezoldiging	Uitkering beëindiging dienstverband		Totale bezoldiging		Motiveringen overschrijding norm en andere toelichtingen
					in euro's		in euro's		max	max	in euro's		in euro's		
		(J/N)	vanaf	t/m	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
Dhr. A.G. Renting	Voorzitter RvT	J	01-01-23	31-12-23	6.000	6.000	0	0	23.850	23.100	0	0	6.000	6.000	
Dhr. A.G. Messelink	Lid RvT	N	01-03-23	31-12-23	3.333	0	0	0	13.330	0	0	0	3.333	0	
Dhr. D. Mol	Lid RvT	N	01-03-23	31-12-23	3.333	0	0	0	13.330	0	0	0	3.333	0	
Mevr. H.F. Blaauwendraad	Lid RvT	N	01-03-23	31-12-23	3.333	0	0	0	13.330	0	0	0	3.333	0	
Mevr. M.P.G van Rheenen	Lid RvT	N	01-01-23	31-12-23	4.000	4.000	0	0	15.900	15.400	0	0	4.000	4.000	
Mevr. P.M.J.C. Bakers	Lid RvT	N	01-01-23	28-02-23	667	4.000	0	0	2.570	15.400	0	0	667	4.000	
Dhr. W.H. Dommerholt	Lid RvT	N	01-01-23	28-02-23	667	4.000	0	0	2.570	15.400	0	0	667	4.000	

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Datum vaststelling jaarrekening
22-5-2024

Plaats
Nunspeet

Datum goedkeuring jaarrekening
17-6-2024

Plaats
Nunspeet

Functie

Naam

Voorzitter Raad van Toezicht
Lid Raad van Toezicht
Lid Raad van Toezicht
Lid Raad van Toezicht

Dhr. A.G. Messelink
Dhr. D. Mol
Mevr. M.P.G. van Rheenen
Mevr. H.F. Blaauwendraad

Overige gegevens

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de toezichthouders van Stichting Volare

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Volare te Nunspeet gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Volare op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Volare zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies

zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Hoogeveen, 14 juni 2024

M&P Audit B.V.

w.g. R. Bouwmeester RA